

Günəş Şərqdən doğur!

№ 30 (5311), 2021-ci il

Qiyameti 40 əsrpik

SƏRQ

Müstəqil İctimai-siyasi qəzet

www.sherg.az

17 fevral 2021-ci il (çərşənbə)

Günün içindən...

“Əsas məsələ ölkələrimiz arasında dostluq münasibətləridir”

Prezident İlham Əliyev Belarusun Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfərinin etimadnaməsini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 16-da Belarus Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Andrey Ravkovun etimadnaməsini qəbul edib.

(səh.2)

Nazirlər Bakıda toplaşır

Türkiyə və Gürcüstanın XİN rəhbərləri Azərbaycana səfər edəcəklər

(səh.2)

Vaşinqtonun Ankaraya münasibəti dəyişməyəcək

“Amerikanın regionda istifadə etdiyi əsas güc terrorçu qruplaşmalardır”

(səh.3)

Çiyində 4 gün yaralı əsgər gəzdirib

Silahdaşları “burax onu, ölçək” deyiblər, lakin o, əsgərini tibb məntəqəsinə çatdırıb

(səh.9)

Tariximizdə ilk dəfə...

Azərbaycanlı ekspert BMT-də vəzifəyə təyin olundu

(səh.5)

Azərbaycan Respublikasının COVID-19 ilə bağlı son vəziyyət	
İmumi	Bu gün
İmumi yoluxanın sayı	16.02.2021
İmumi ölümünlərinin sayı	140
Aktiv xəstə sayı	Yeni yoluxanın sayı
İmumi test sayı	191
İmumi ölüm sayı	Bugünkü test sayı
İmumi ölüm sayı	Bugünkü ölüm sayı

140 nəfər yoluxub,

2 nəfər vəfat edib

Azərbaycanda 191 nəfər koronavirusdan sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 140 yeni yoluxma faktı qeyd alınıb, 191 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

(Səh.4)

Metro, metro, yenə də metro...

Avtobuslarda sərnişinlər biri-birinin belinə minir, hamı əsəbi, hamı narazıdır

Şəhər saatlarında “M1a” xətt marşrutu ilə hərəkət edən avtobusun sürücüsü yanaşı zolaqla hərəkətdə olan həmkarını harayladı...

(Səh.6)

Əfv gözlanılır

Komissiyada 100-dən artıq müraciətə baxılıb

Bu gün Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv məsələləri Komissiyasının yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib. Bu baredə APA-ya komissiyanın üzvü Rəşad Məcid məlumat verib. O bildirib ki, iclas çox məhsurdar keçib:

“İclası komissiyanın sədri, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev aparıb.

(səh.3)

Vaşinqtonun Ankaraya münasibəti dəyişməyəcək

“Amerikanın regionda istifadə etdiyi əsas güc terrorçu qruplaşmalardır”

(səh.3)

✓ Vətən müharibəsində itkin düşən daha bir hərbçimiz şəhid olub

(səh.4)

✓ Delimitasiya prosesi gedir

“Qafanda 20, Mehridə 8, Gorusda 10 kilometr geri çəkilmə var”

(səh.3)

✓ “Ermənistən hələ təhlükə mənbəyi olaraq qalacaq”

Şöhrət Eyvazov: “Biz informasiya təhlükəsizliyinin tələblərinə əvvəlki illərlə müqayisə olunmayıcaq qədər doğru əməl elədik”

(səh.7)

✓ Hər sürücü aya ortalama 200 manat benzinə pul xərcləyir

“Bizim xərcimizin çox çıxmasının əsas səbəbi odur ki, yanacağa müxtəlif qatqlar qatılır”

(səh.12)

Tariximizdə ilk dəfə...

Azərbaycanlı ekspert BMT-də vəzifəyə təyin olundu

(səh.5)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev fevralın 16-da Belarus Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqələde ve selahiyətli səfiri Andrey Ravkovun etimadnaməsin qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, etimadnaməsini Prezident İlham Əliyev təqdim edən səfir Andrey Ravkov dedi:

- Zati-aliləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, icaze verin, Sizi salamlayırm. Belarus Respublikasının Prezidenti Aleksandr Qriqoryeviç Lukaşenkonun etimadnamələrini Sizə təqdim etməyi özüme şərəf sayıram. Bu etimadnamələrlə o, mənə Belarus Respublikasının Azərbaycan Respublikasında fəvqələde ve selahiyətli səfiri kimi son dərəcə məsuliyyətli bir missiyanı etibar edir. Sizə bildirirəm ki, əvvəlki səfiri Gennadi Vladimiroviç Axramoviç işini başa çatdırıb və Belarus Respublikasına gedib.

Səfiri salamlayan Prezident İlham Əliyev dedi:

- Sağ olun. Sizi Azərbaycanda salamlayıram, vaxtinizin xoş keçmesini və fəal iş arzu edirəm. Mənim fikrimcə, iş çox olacaq. Ona görə ki, bizim dövlətlərarası münasibətlərin gündəliyi yetərinə genişdir, çox sahələri ehəte edir. Son illərdə biz həm siyasi, həm iqtisadi sahələrdə, həm də sənaye kooperasiyası sahəsində fəal qarşılıqlı işlər görmüşük. Əlbəttə, bu cür fəal qarşılıqlı işləri davam etdirmek niyyətindəyik.

Əsas məsələ ölkələrimiz arasında dostluq münasibətləridir. Uzun illər boyu bu münasibətlər böyük potensiala, yaxşı dinamikaya malik olduğunu göstərir. Ali seviyyədə tez-tez əlaqə saxlamışımız, qarşılıqlı səfərlər, əl-

“Əsas məsələ ölkələrimiz arasında dostluq münasibətləridir”

Prezident İlham Əliyev Belarusun Azərbaycanda yeni təyin olunmuş səfirlərin etimadnaməsini qəbul edib

bəttə, münasibətlərimizin inkişafına böyük təkan verir və biz əməkdaşlığın yaxşı nümunələrini görürük. Bu, ticaret sahəsinə də aiddir. Hərçənd, pandemiya ilə əlaqədar təbii ki, bütün ölkələrdə ümumi daxili məhsulun və əmtəə dövriyyəsinin azalması müşahidə olunur. Buna baxmayaraq, düşünürəm ki, pandemiyadan sonra biz qısa müddətde vəziyyəti bərpa edəcəyik. Bütövlükde pandemiyadan əvvəlki son illərdə bizim ticari-iqtisadi münasibətlərin çox fəal dinamikası, idxlə və ixrac etdiyimiz malların çeşidinin genişlənməsi müşahidə olunurdu.

Əlbəttə, sənaye kooperasiyası əməkdaşlığın mühüm istiqamətidir. Azərbaycanda Belarus-Azərbaycan müstərek müəssisələrinin yaxşı nümunələ-

ri var. Biz hətta üçüncü ölkələrin bazarlarına birləikdə çıxırıq. Fikrime, bu istiqamətdə əlavə addımlar atılacaq. Uzun illər boyu uğurla həyata keçirilən herbi-texniki əməkdaşlıq mühüm sahədir. Biz herbi-texniki əməkdaşlığın potensialını artırmaqla, o cümlədən yüksək texnologiyalar sahəsində də əməkdaşlıq edirik. Beləliklə, gündəlik yetərinə geniştir. Əminəm ki, Azərbaycanda olduğunuz müddətde siz qarşılıqlı fəaliyyətin potensialını daha da artırmaq üçün bu məsələlərlə fəal məşğul olacaqsınız. Əlbəttə, biz əvvəl olduğu kimi, bundan sonra da beynəlxalq təskilatlar çərçivəsində bir-birimizi dəstəkləyəcəyik. Əminəm ki, belə çoxtərəfli və çoxplanlı birə fəaliyyət bundan sonra da ölkələrimizin yaxınlaşmasına şərait ya-

radacaq. Sizə uğurlu iş və Azərbaycanda vaxtinizin xoş keçməsini arzu edirəm.

Səfir Andrey Ravkov: Sağ olun, cənab Prezident. İcəzə verin, ilk növbədə, Sizə Aleksandr Qriqoryeviç Lukaşenkonun ən səmimi salamlarını və xoş arzularını çatdırırm, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, onun dostu kimi həm ikitərəfli formatda, həm də beynəlxalq məkanlarda Belarus Respublikasına göstərdiyiniz dəstəye görə Sizə onun səmimi təşəkkürünü bildirim.

Belarus Azərbaycan Respublikasının suverenliyini və ərazi bütövlüyünü həmişə bütün məsələlərdə və ardıcıl olaraq dəstəkləyib. Biz atəşkəs barədə bəyanat imzalanması və Azərbaycanın əzəli torpaqlarını öz

tərkibinə qaytarması xəbərini böyük ruh yüksəkliyi ilə qarşılıdıq.

Hörmətli cənab Prezident, Siz tamamilə düzgün olaraq dediniz ki, dövlət rəhbərləri arasında dostluq və yüksək səviyyədə əlaqələr bu inkişafın, qarşılıqlı münasibətlərin möhkəmlənməsinin rəhnidir. Belarus da bunda maraqlıdır.

Dövlətimizin başçısı Belarus Prezidentinin salamlarına və xoş arzularına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını və xoş arzularını Aleksandr Lukaşenkoya çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham Əliyev dünən həmçinin İndoneziya Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqələde və selahiyətli səfiri Hildi Hamidin etimadnaməsini qəbul edib.

“YAŞAT” Fondu iki qazi və bir şəhid anasının əməliyyat xərclərini qarşılıyır

“YAŞAT” Fondu yaralanan şəxslərin müalicə xərclərinin qarşılılanması və şəhidlərimizin ailə üzvlərinin tibbi ehtiyaclarının ödənilməsi üzrə işləri davam etdirir.

Fondan Trend-ə verilen məlumat göre, qazilerimiz Rahim Bəhrəmlinin və Nadir Məmmədovun, şəhidimiz Şəhriyar Əsgərovun anası Minaya Əsgərovanın əməliyyat xərcləri Fondu tərəfindən qarşılıb.

Katrıldaq ki, “YAŞAT” Fondu müraciət prosesini daha da asanlaşdırmaq, mütemadi hesabatlar təqdim etmək səffaflığa nail olmaq məqsədi ilə yashat.gov.az portalı istifadəyə verilib.

Fondu hesabatlılığı ilə tanış olmaq üçün keçid: <https://yashat.gov.az/report/tableau>

Həmçinin Fondu 8110 “Çağrı” Mərkəzi fəaliyyət göstərir.

Rusiya sülhməramlıları Kəlbəcərə 185 ton yükün çatdırılmasını təmin edib

Yük generator stansiyaları, elektrik avadanlıqları, dəmir-beton konstruksiyaları və tikinti materiallarından ibarət olub

Qarabağ yerləşdirilən Rusiya sülhməramlıları Azərbaycanın işğaldən azad olunan əraziləri arasında humanitar yüklerin tranzitini təmin etməye davam edir. Bu barədə Sputnik Azərbaycan Rusiya Müdafiə Nazirliyinin şəhərinə istinadən xəbər verir.

“Sosial obyektlər və yaşayış evlərinin elektrik və su ilə təminatının bərpası üçün Humanitar Yardım Mərkəzinin 25 “KamAZ” markalı herbi avtomobil və onları müşayiət edən maşınlardan ibarət kolonu Kəlbəcər rayonuna təxminən 185 ton həcmində yük çatdırıb. Yük generator stansiyaları, elektrik avadanlıqları, dəmir-beton konstruksiyaları və tikinti materiallarından ibarət olub”, - deyə məlumatda bildirilir.

Qeyd edək ki, Azərbaycan, Rusiya və Ermənistən liderlərinin Qarabağ üzrə üçtərəfli bəyanatı 2020-ci il noyabrın 10-da imzalanıb. Bəyanata əsasən, Dağlıq Qa-

rabağ münəqişə zonasında 2020-ci il noyabrın 10-u saat 00:00-dan etibarən bütün herbi əməliyyatların dayandırılması və tam atəşkəs barədə razılıq əldə olub.

Bəyanata görə, Ağdam rayonu 2020-ci il noyabrın 20-də, Kəlbəcər rayonu noyabrın 25-də (ilkin olaraq noyabrın 15-i nəzərdə tutulurdu), Laçın rayonu isə dekabrın 1-də Azərbaycana qaytarılıb. Bunu yanaşı, təmas xətti və Laçın dəhlizi boyunca Rusiya Federasiyasının

sülhməramlı kontingenti yerləşdirilir. Paralel olaraq Ermənistən silahlı qüvvələri işğal olunmuş ərazilərdən çıxarılılıdır.

Tərəflərin razılığına əsasən, yaxın üç ilde Laçın dəhlizi üzrə Xankəndi ilə Ermənistən eləqəsini təmin edəcək yəni hərəket marşrutunun tikintisinin planı müəyyən olunacaq. Daxili məcburi köçkünər və qaćqınlar BMT-nin

Qaćqınların işləri üzrə Ali Komissarının nəzarəti altında Dağlıq Qarabağın və ətraf rayonların ərazisine qaydıracaqlar. İqtisadi və nəqliyyat əlaqələrinin bərpa olunacağı gözlənilir. Ermənistən Respublikası vətəndaşlarının, nəqliyyat vasitələrinin və yüklerin hər iki tərəfə manəsiz hərəketinin təşkil olunması məqsədi ilə Azərbaycan Respublikasının qərbi rayonları ilə Naxçıvan Muxtar Respublikası arasında nəqliyyat əlaqəsini təmin edəcək.

Vaşinqtonun Ankaraya münasibəti dəyişməyəcək

“Amerikanın regionda istifadə etdiyi əsas güc terrorçu qruplaşmalardır”

Türkiyə ilə ABŞ arasında münasibətləri yenidən keskinləşib. İraqın şimalında 13 silahsız türkün PKK və PYD terrorcu qruplaşmaları tərəfindən qətlə yetirilməsinə Amerika Prezidenti Cozef Baydenin şübheli yanaşması, hadisəni törədən terrorçuları birbaşa dile getirməməsi iki ölkə arasından yeni gərginliyə səbəb olub. Vaşinqtonun hadisəyə müəmmalı yanaşması qarşılıqlı ittihamlara yol açıb.

Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan Amerikani PKK terror təşkilatının arxasında durmaqla ittiham edib: “Əgər biz sizinle NATO-da birləşdikdək, əməkdaşlığınıza davam etdirəcəyik, bize münasibətdə səmimi olmalıdır”. Bundan sonra Türkiyənin Xarici işlər naziri Mövlud Çavuşoğlu ilə ABŞ-in dövlət katibi Entoni Blinken arasında telefon danışığı baş tutub. Telefon danışığında terror təşkilatları ilə mübarizə, S-400 mövzusu, Suriya və Şərqi Aralıq dənizindəki vəziyyətlər müzakirə edilib. Çavuşoğlu ABŞ tərəfinin son açıqlamalarının Türkiyədə yaratdığı rahatsızlığı

dile getirib. Xatırladıq ki, Dövlət Departamenti hadisənin PKK tərəfindən tərdildiyinə şübhə ilə yanaşmayıb. Rəsmi Ankaranın etiraz və diplomatik yolla təzyiqlərindən sonra dövlət katibi Entoni Blinken 13 günahsız insanın qətlində PKK-nın məsuliyyət daşıdığını bildirib. Dövlət rəsmiləri gelecek günlərdə gündəlikdə olan bütün məsələlərlə bağlı geniş şəkildə müzakirə aparmaq barədə razılığa geliblər.

İki ölkə arasındaki münasibətləri “Şərqi”da dəyərləndirin politoloq Turan Rzayev bildirib ki, Türkiye terrorcu qruplaşmalara qarşı həm ölkə daxilində, həm də xaricdə ciddi mübarizə aparır. Analitikin sözlerina görə, son dönəmdə PKK və PYD-yə qarşı hərbi əməliyyatlarda ciddi uğurlar əldə olunub: “Ötən əsrin sonlarında etibarən PKK Türkiyənin başına bəla olub. Terrorcu qruplaşmanın maliyyələşməsini əvvəllər SSRİ təmin edirdi, sonralar bu missiyani ABŞ və digər Qərb ölkələri öz üzərlərinə götürdü. Reallıq odur ki, Amerika “kurd xalqı” adı ilə PKK və PYD-yə dəstək göstərir. Bunu ən bariz nümunəsi Türkiyənin israr-

larına rəğmən, həmin təşkilatların terrorcu qurumlar olaraq qəbul edilməməsidir. Həmçinin, Suriya və İraqda İŞİD-lə mübarizə zamanı peşmerge güçleri “qəhrəman” obrazında təqdim olundur. İndiki halda PKK-ya qarşı mübarizə davam etməlidir. Türkiyədə siyasi fəaliyyət göstərən Xalqların Demokratik Partiyasının (HDP) terrorçularla əlbir olması, birgə fəaliyyəti hamiya məlumatdır. HDP Qərblə PKK arasında köprü rolunu oynayır. ABŞ və Avropanın terrorçulara dəstəyi partiya üzərindən həyata keçirilir. Türkiye ilk növbədə bu dəhlizi sıradan çıxartmalıdır. Ümumiyyətə, terrora dəstək verən bütün partiyaların fəaliyyəti ciddi araşdırılmalıdır”.

T.Rzayev vurğulayıb ki, Qərb dövlətləri 13 türk vətəndaşının öldürüləməsi ilə bağlı Ankaraya başsağlığı mesajı verməyib. Bu cür yanaşmanın özü həmin ölkələrin PKK-ya rəğbətindən qaynaqlanır: “Qərb dövlətləri terrorcu təşkilatın qətlamlarına göz yumur. Türkiyəni yaxın tərəfdəş adlandıran Rusiyadan da hansısa açıqlama gəlməyib. Çavuşoğlu ilə Blinken arasında telefon danışığı Ankaranın Vaşinqtonu sərt təndiq etməsi fonunda baş tutdu. Mənəcə, bu, təsadüf deyildi. Çünkü Ağ Evdən gələn açıqlamalar müttefiq dövlətə yaraşmayan tərzdə idi. Amerika ilk açıqlamalarında 13 türk PKK-nın öldürüləməsinə şübhə ilə yanaşındı. Bu səbədən nazirlər arasında telefon danışığı gərgin keçib. Bayden Administrasiyası da Türkiyə “S 400”dən imtina etməyi “məsləhət” görür. Halbuki, Ankara bundan vaz keçməyacəyini dəfələrə açıqlayıb. Məsələ ondadır ki, Türkiye ABŞ-in şərtlərini yerinə yetirsa belə Vaşinqtonun türklərə münasibəti dəyişməyecək. Ankaranı tənqid etmek üçün müxtəlif behanələr tapılacaq. Amerikanın PYD-yə dəstəyi isə davam edəcək. Ağ Evin Yaxın Şərqi siyaseti hələ də aktualdır və Amerikanın regionda istifadə etdiyi əsas güc terrorcu qruplaşmalardır”.

İsmayıllı Qocayev

Əfv göznlənilir

Komissiyada 100-dən artıq müraciətə baxılıb

Bu gün Azərbaycan Prezidenti yanında Əfv məsələləri Komissiyasının yeni tərkibdə ilk iclası keçirilib.

Bu barədə APA-ya komissiyanın üzvü Rəşad Məcid məlumat verib.

O bildirib ki, iclas çox məhsurdar keçib:

“İclası komissiyanın sədri, Prezident Administrasiyasının rəhbəri Samir Nuriyev aparıb. İclada ilk dəfə olaraq İnsan Hüquqları üzrə Ombudsman Səbinə Əliyeva da iştirak edib. Komissiyanın bütün üzvləri iclasda təmsil olundu. Müzakirələr aparıldı. Güman ki, bir neçə dəfə iclaslarımız olacaq. Təxminən bu gün 100-dən artıq müraciətə baxıldı. Komissiya ardıcıl və məhsuldar işləyərək Novruz bayramına qədər müraciətlərə baxaraq yekunlaşdıracaq”.

Hüquq müdafiəcisi Novella Cəfəroğlu da “Şərqi”da açıqlamasında bayram ərefəsində məhkumların sevinçəyini istisna etmediyini dedi: “Bize çatan məlumatə görə, əfv olacaq. Əslində dəqiq bir söz deməyə qorxurug. Lakin iclas keçirilirsə, deməli, fərman imzalanacaq”.

Qərar qəbul olunub

Gürcüstan parlamentində Azərbaycan Milli Məclisi ilə dostluq qrupu yaradılıb

Gürcüstan parlamentində Azərbaycan ilə dostluq qrupu yaradılıb. Grupda 36 deputat yer alacaq.

Azertac xəbər verir ki, bununla əlaqədar Gürcüstan parlamentinin fevralın 16-da keçirilən iclasında parlamentlərərəsi dostluq qrupları haqqında qərar qəbul olunub.

Qərar layihəsində deyilir ki, Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi ilə dostluq qrupuna parlamentin vitse-spiker Kaxaber Kuçava rəhbərlik edəcək. Grupun 36 üzvü arasında azərbaycanlı deputatlar Zaur Darğallı və Savalan Mirzəyevin de adları var.

Qeyd edək ki, Azərbaycan Milli Məclisi ilə əvvəlki qrupda 62 deputat yer alıb. K.Kuçava həmin qrupun da rəhbəri olub.

10 kilometr geri çəkilmə var. Erməni hərbçilərinin boşaltdığı ərazilərdə isə rus sülhməramlıları yerləşir. Əlbəttə, Ermənistən hakimiyəti bu prosesi razılaşdırılmış əsaslarla həyata keçirir. Lakin məsələnin bu qədər qabardılması və Paşinyanın Azərbaycanla razılığa gedibmiş kimi göstərilməsi məqsədliidir. Hədəf baş naziri devirməkdir. Xüsusi şəhərə nəzərə almaq lazımdır ki, Paşinyanın media üzərində nəzarəti yoxdur və bunları yanməxalif mətbuatıdır”.

Əlibəylinin fikrincə, nəzəri qüvvələr arzularına çata bil-məyəcəklər: “Düzdür, etirazçılar var. Ancaq bundan əvvəl müxalifin 17 partiyasının keçirdiyi mitinq də nəticəsiz qalmışdı. Ümumiyyətə, Paşinyanın tərəfdarları əleyhdarlarından daha çoxdur. Bəlkə hərbi əməkdaşlığı ilə onu devirmək olar. Hərçənd, buna da inanmır. Koçaryanın siyasi canlanmasının nə ilə nəticələnəcəyi de sual altındadır”.

Kənan Novruzov

Delimitasiya prosesi gedir

“Qafanda 20, Mehridə 8, Görusda 10 kilometr geri çəkilmə var”

“Erməni hərbçilərinin boşaltdığı ərazilərdə isə rus sülhməramlıları yerləşir”

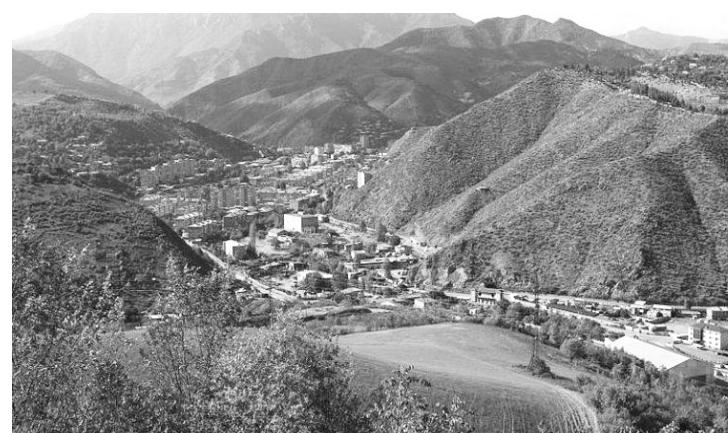
Ermənistən müxalif partiyası Paşinyan hökumətinin Azərbaycanla gizli sərhəd razılaşmasına getməsindən şübhələnir. Bu barədə “armenews.com” saytında məqale dərc olunub.

Həmin partiya Ermənistən hazırlı hökumətindən Ermənistən-Azərbaycan sərhədlərindəki delimitasiya (Bağlanmış müqâ-

viləyə uyğun təsvir edilməkə və xəritədə qeyd olunmaqla dövlət sərhədinin müəyyənləşdirilməsi) prosesi ilə bağlı izahat tələb edib.

Tələbdə bildirilib ki, Qarabağda gedən müharibədən sonra imzalanan 10 noyabr sazişinin detalları müxalifə və eləcə də ictimaiyyətə açıqlanınsın. Bu müxalif partiya delimitasiya prosesinin Ermənistən cənub-şərqində yerləşən Sünik vilayəti boyunca aparıldığını iddia edir. Bildirilib ki, həmin zona Ermənistən hərbi birləşmələri bu ölkənin içərisine doğru geri çəkilib.

Bələ bir məlumatı müxalif mətbuatın yazması maraqlı dilemma ortaya çıxarıb: iddia hə-

qıqətdir, yoxsa ittiham?

Sosial Tədqiqatlar Mərkəzinin mətbuat xidmətinin rəisi, beynəlxalq məsələlər üzrə ekspert Əziz Əlibəylinin fikrincə, nəzəri qüvvələr yaranan şə-

rajdən istifadə edirlər: “Bəli, delimitasiya prosesi gedir. Hətta erməni mətbuatı bu barədə konkret faktlar təqdim edir. Yanlışlı informasiyaya görə, Qafanda 20, Mehridə 7-8, Görusda

Nazirlər Bakıda toplaşır

Türkiyə və Gürcüstanın XİN rəhbərləri Azərbaycana səfər edəcəklər

Masada müzakirə olunan xeyli məsələlər var

Cari ilin 18 fevral tarixində Türkiyə Respublikasının xarici işlər nəziri cənab Mövlüd Çavuşoğluunun, 19 fevral tarixində isə Gürcüstanın Baş nazirinin müavini-xarici işlər nəziri cənab David Zalkalianinin Azərbaycana rəsmi səfərləri nəzərdə tutulub.

Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinin (XİN)

Mətbuat xidməti idarəesindən məlumat verilib.

Bildirilib ki, bu ilin 19 fevral tarixinde Azərbaycan Respublikasının xarici işlər nəziri Ceyhun Bayramov, Gürcüstanın Baş nazirinin müavini-xarici işlər nəziri David Zalkaliani və Türkiyə Respublikasının xarici işlər nəziri Mövlüd Çavuşoğluunun iştirakı ilə 9-cu üçtərəfli görüşün keçirilməsi planlaşdırılır.

Yeganə Bayramova

Politoloq Zaur Məmmədov səfər çərçivəsində müzakirə ediləcək məsələləri "Şərq"ə sadalayıb.

Onun sözlərinə görə, son zamanlar Azərbaycan və Türkiye rəsmilərinin qarşılıqlı səfərləri aktivləşib: "Bunun da əsas səbəbi tərəflər arasında Cənubi Qafqazın gələcəyi ilə bağlı dərin əməkdaşlığın təzahür etməsidir. Çavuşoğlu son 6 ayda ölkəmizə ən çox səfər edən nazirdir. Çok güman ki, səfər esnasında həm Türkiyə şirkətlərinin Azərbaycana gəlişi, həm də Türkiyə-Azərbaycan arasında yeni nəqliyyat layihələri və infrastrukturunun reallaşması ilə bağlı müzakirələr olacaq".

Z.Məmmədov vurğulayıb ki, səfər zamanı əsas müzakirə predmetindən biri də Qarabağın gələcəyi, ermənilərin kompakt yaşadığı bölgələr və Rusyanın Azərbaycandaki fəaliyyətidir: "Hər halda Tovuz təxribatından sonra qardaş ölkə ilə ciddi şəkildə yaxınlaşmanın şahidi olduq. Yaxın zamanlarda Türkiyə-Azərbaycan və Türkiyə-Rusiya arasında bağlı qapılar arxasında müzakirə edilən bəzi məsələlərlə bağlı qərarların ictimaiyyətə açıqlanmasının şahidi olacaq".

Yeganə Bayramova

Vətən müharibəsində itkin düşən daha bir hərbçimiz şəhid olub

Vətən müharibəsində itkin düşən daha bir hərbçimiz şəhid olması xəbəri gəlib.

Döyüslərin ilk günündə itkin düşən kiçik cavuş 2001-ci il təvəllüdü Anar Nurullayevin şəhid olduğu müyyənəşlib.

Bu barədə Trend-ə onun yaxınları bildiriblər.

Sabah şəhid Anar Nurullayev doğulduğu Sabirabad rayonu Osmanlı kəndində dəfn ediləcək.

140 nəfər yoluxub, 2 nəfər vəfat edib

Azərbaycanda 191 nəfər koronavirusdan sağalıb

Azərbaycan Respublikasında koronavirus (COVID-19) infeksiyasına 140 yeni yoluxma faktı qeydə alınıb, 191 nəfər müalicə olunaraq sağalıb.

Nazirlər Kabinetin yanında Operativ Qərargahdan "Şərq"ə verilən məlumatə görə, COVID-19 üçün götürülən analiz nümunələri müsbət çıxmış 2 nəfər vəfat edib.

İndiyədək ölkədə ümumilikdə 232 337 nəfərin koronavirus infeksiyasına yoluxması faktı müyyən edilib, onlardan 226 951 nəfər müalicə olunaraq sağalıb, 3 185 nəfər vəfat edib, aktiv xəstə sayı 2 201 nəfərdir.

Son sutka ərzində yeni yoluxma hallarının müyyənəşdirilməsi ilə əlaqədar 7 631, ötən müddət ərzində isə ümumilikdə 2 513 636 test aparılıb.

Kasib dövlətləri daha ağır günlər gözləyir

Koronavirusu yox etmək üçün vaksinlər ədalətli bölüşdürülməlidir

güne qədər dünya vaksinlərinin 53 faizi sifariş ediblər: "Bu, ədalətsizlik, qeyri-bərabərlikdir. "Moderna" vaksini var, sehv etmirməsə, Amerika istehsalıdır. "Moderna" vaksininin 98 faizi zəngin ölkələr sifariş ediblər. "Pfizer" Avropa istehsalı vaksnidir. "Pfizer" vaksininin 96 faizi zəngin ölkələr sifariş ediblər. Yaxşı, bəs kasib ölkələrin vətəndaşları nə etməlidirlər, xəstələnməlidirlər? Onlar xəstələnəndə onların ölmək ehtimalı daha böyükdür. Çünkü o ölkələrdə səhiyyə sistemi inkişaf etmiş ölkələrdən müqayisə edilməz dərəcədə geridə qalıb".

Millət vəkili Cavid Osmanov "Şərq"ə açıqlamasında vurğulayıb ki, Azərbaycan sadəcə koronavirus və vaksinasiyاسında deyil, bütün məsələlərdə ədalətin yanında olub. Deputatin sözlərinə görə, Azərbaycan rəhbərliyi dünyada sülhün, əmin-amanlığın və ədalətin bərqrər olması üçün dəfələrlə

"Dünya ölkələri anlamalıdır ki, bu cür addımlarla pandemiya bəlasına qalib gəlmək qeyri-mümkün olacaq"

çağırışlar edib, mühüm təşəbbüsler göstərib: "Pandemiya qarşı mübarizədə Azərbaycanın atlığı addımlar UST tərəfindən dəfələrlə yüksək qiymətləndirilib. Qurum bir sıra xarici ölkələrə nümunə kimi Azərbaycan modelindən istifadəni tövsiyə edib. Dövlətimiz sadəcə ölkədə xili deyil, regional və qlobal seviyyədə təşəbbüsler irəli sürüb. Coxsayılı ölkələrin və beynəlxalq təşkilatlarının koronavirusla bağlı

mübarizəyə həsr olunmuş konfransları məhz cənab Prezidentiniz təşəbbüsü ilə keçirilib. Azərbaycan pandemiya döneninde 30-dan çox ölkəyə müxtəlif humanitar yardımalar göstərdi. Eyni zamanda ÜST-ye iki dəfə 5 milyon dollar məbləğində vəsait köçürüdü. Dövlət başçısı İlham Əliyev vaksinasiya prosesində inkişaf etmiş ölkələri nümunəvi addım atmağa səslədi. Prezident çağırış etdi

ki, kasib ölkələrin xalqları da vaksinlərə təmin olunmalıdır. Dövlət başçısı vaksinlərin paylanmasında qeyri-ədalətli bölgünə olmasına vurğulayaraq, inkişaf etmiş zəngin dövlətləri əhalinin sayından artıq vaksinlər sıfırı verməməyə çağırıldı. Hətta Kanada timsalında misallarla göstərdi ki, ötən müddət ərzində bir yox, bir neçə dəfə əhalinin sayından artıq vaksinlər sıfırı olunub".

Parlement üzvünün sözlərinə görə, dünya ölkələri anlamalıdır ki, bu cür addımlarla pandemiya bəlasına qalib gəlmək qeyri-mümkün olacaq: "Virusu yox etmək üçün birlikdə mübarizə aparmaq, vaksinlərin böülümdürməsində ədalətli mövqə tutmaq əsas şərtidir. Nəzərə alaqlı ki, vaksinlər virusu yox etmir, sadəcə qabaqlayıcı tədbir kimi nəzərdə tutulur. Əger hansısa kasib dövlət öz xalqının vaksinasiyasını təşkil edə biləsə, vaksina qarşı ümumdünya immuniteti yaratmaq mümkün olmayacaq. Belə olan təqdirdə zəif iqtisadiyyata malik ölkələrin xalqları böyük əziyyət çəkəcəklər və dünya insan tələfatları ilə üzləşəcək. O baxımdan vaksinlər ədalətli paylanmalıdır. Zəngin ölkələr isə sadəcə özləri üçün deyil, digər kasib dövlətlərin xalqları üçün de vaksinlərin alınmasına maddi cəhdən dəstek olmalıdır".

İsmayıllı Qocayev

“Vətəndaş jurnalistikası”nı qəbul etmirəm, çünki...”

“Vətəndaş jurnalistikası” anlayışı son vaxtlar mediada “ayaq açıb yerir”. Bu termini qəbul edənlər də var, etməyənlər də. Hərəsi özüne görə arqument sadalayır.

Kimi “dünya dəyişir, İKT-nin inkişafından geri qalmış olmaz” deyir, kimi də dəyərlərə və ənənələrə sadıqlılığını ifadə edir. Məsələn, jurnalist Anar Həsənovun məsələ ilə bağlı fikirləri belədir: “Xahiş edirəm “vətəndaş jurnalistikası” yazma, işlətməyin bu yanaşmanı. Kütçə vətin uşaqlarının fəallığını 4 və bəzən 6, 9 il

Elçin Şixli: “...Jurnalistika peşədirse, onda bu işlə peşəkar məşğul olmalıdır”

jurnalistika təhsili olanlara bərabər tutmayaq. Vətəndaş tarixşünaslığı, tibbi, fizikası olmadığı kimi jurnalistikası da yoxdur. “Mediafeal” deyin elələrinə”.

Ele isə niye, az qala, bütün media ədəbiyyatlarında bu terminə rast gəlirik? Niye onun xüsusiyyətlərini öyrənirik?

Bu barədə “Şərq”ə danışan “Ayna-

“Xəbərin ötürülməsində keyfiyyət yoxdursa, deməli bu, jurnalistika yox, cinayətdir”

Zerkalo” qəzetinin baş redaktoru Elçin Şixli məsələyə belə münasibət bildirdi: “Düzdür, “Vətəndaş jurnalistikası” termini var. Hətta Qərbde de vətəndaş jurnalistikasına xeyli yer verirlər. Lakin men qəbul etmirəm. Əger jurnalistika peşədirse, onda bu işlə peşəkar məşğul olmalıdır. Yox, əger, peşə deyilsə, adını ne istəyirsiniz qoyun. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasında hər kəsin informasiya almaq, axtarmaq, yaymaq hüququ təsbit edilib. Amma bu o demək deyil ki, hər kəs öz hüququndan düzgün

istifadə edir. Ən ciddi məsələ xəbəri yaymaqdır. Peşəkar jurnalist informasiyani tirajlayanda bunun səbəbini de izah edir. Siz dediyiniz vətəndaş jurnalistlər isə bu və ya digər məlumatlı niye ictimailşədiklərini, onun cəmiyyətə nə verdiyini çox vaxt izah etmirlər. Ya da bunu sadəcə bacarmırlar. Neticədə yayılan kiçik bir informasiya cəmiyyətdə ciddi ajiotaj yarada bilir”.

E.Şixli, həmçinin peşəkarlığı verilən tələblərə də toxundu: “Sözsüz ki, biz keyfiyyətli jurnalistikadan danışırıq. Xəbərin ötürülməsində

keyfiyyət yoxdursa, deməli bu, jurnalistika yox, cinayətdir. Məlumat ən azı iki mənbədən dəqiqləşməli və mütləq məsələyə dair bütün təreflərin mövqeyi öyrənilmeli, göstərilməlidir. Mətbuatda “saxta xəbərlərə” yer olmamalıdır. Həmişə informasiyanın məhdudlaşdırılmasının əleyhinə olmuşam. Fəqət, xəbər keyfiyyəti və peşəkar olmalıdır. Əks halda mediada idiki kimi xaos yaranacaq və hər yerindən duran özünü jurnalist elan edəcək”.

Kənan Novruzov

“İndi nə qondarma respublika var, nə də status”

“Araik bize minaların basdırıldığı ərazilərin xəritəsini də verə bilər”

şidiği haqda suallar səslənir.

Milli Dirçəliş Hərəkatı Partiyasının sədri, keçmiş millət vəkili Fərəc Quliyev məlum görüş barədə fikirlərini “Şərq”la bülüşəkən söylədi ki, məsələyə soyuqqanlı yanaşmaq lazımdır: “Əger görüş barədə yayılan informasiya dəqiqdirsə, bunu faciəyə çevirməyə ehtiyac yoxdur. İndi nə qondarma respublika var, nə də status.

Deməli, Araik Arutyunyan heç bir qurumun rehbəri deyil. O, sadəcə terrorçuların başçısıdır. Törətdiyi cinayətlərə görə həmin adam barəsində qanunvericiliyin 8 madəsi ilə iş açılıb. Yeni Araik törediyi əməllərə görə məsuliyyət daşıyır. İndi bize lazımlı olan töredilən cinayətlərin nəticələrini aradan qaldırmaqdır. Arutyunyan regiondakı PKK, ASALA terrorçularını, erməni silahlı qüvvələrinin “tötöküntürlərini” yaxşı tanıyor, onların harada olduğunu bilir. Həmçinin o, bize minaların basdırıldığı ərazilərin xəritəsini də verə bilər. Azərbaycan Qanunvericiliyinə görə, cinayətkar cinayətlərin üstünün açılmasına kömək edərsə, onun haqqında müəyyən güzəştlərin olması mümkündür. Yeni Araik də bunları nəzərə alıb cinayətlərinin nəticələrinin aradan qaldırılmasına yardımçı ola bilər”.

Kənan

Bu günlərdə Ermənistən tərəfi xəber yayıdı ki, Qarabağdakı qondarma rejiminin rəhbəri Araik Arutyunyan Azərbaycanın resmi nümayəndəsi ilə görüşüb. Görüşdə Rusiya sülhəmərəli qüvvələrinin komandanı, general Rüstəm Muradov və Ermenistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbəri Armen Abazyan iştirak ediblər.

Erməni tərəfi görüşdə “əsir və itkin düşmüş şəxslərlə bağlı məsələlərin müzakirə olunduğunu” bildirib. Lakin Azərbaycan tərəfdən görüşdə kimin iştirak etdiyi açıqlanmayıb.

Rəsmi Bakıdan isə bu görüşlə bağlı hələlik məlumat verilməyib. Hərçənd xəber sosial şəbəkələrdə və ekspertlər arasında müəyyən ajiotaja səbəb olub. Bir çoxları bu görüşü “separatçıların lideri ile rəsmi danışıqların başlanması” kimi yozublar. Yaxud Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının Araik Arutyunyanı axtarısa verdiyi halda onunla görüş faktının ne mənə da-

iran və Rusyanın Hind okeanının şimal hissəsində keçirməli olduğu hərbi-dəniz təlimlərinə start verilib. Bu barədə Rusyanın Tehranda səfirliliyinin mətbuat-attasəsi Maksim Suslov məlumat verib. Hərbi manevrələrin 16 fevralda başlayacağı gözlənilsə də, təlimlər bir gün əvvəl çəkiləb.

İran ordusu komandirinin müavini və Baş qərargah rəisi Həbibullah Sayarının sözlərinə görə, hərbi təlimlər Hind Okeanının təhlükəsizliyini təmin etmək məqsədi daşıyır. Onu da vurğulayaq ki, budəfəki təlimlərdə Çin iştirak etməyib. Halbuki, 2019-

Rusiya və İranın böyük əndişəsi var

Baydenin daha sərt addımlarına şahid olacaq

cu ilin dekabr ayının sonunda Hind okeanı və Oman körfəzində İran, Rusiya və Çinin birgə hərbi-dəniz təlimləri keçirilmişdi. İstenilən hərbi təlimlər həm bir sıra ölkələrin bir cəbhədə olduğunu göstərir, həm də qarşı qütb'lərə “əzələ nümayiş” kimi qələmə verilir. Xüsusən, bölgənin iki əsas gücün - Rusiya və İranın idiki məqamda hərbi təlimlərə başlaması heç də təsadüfi sayılmır.

Vəhdət Partiyasının sədr müavini Vasif Əfəndiyev “Şərq”ə deyib ki, Rusiya və İranın Hind okeanında birgə hərbi təlimlərə başlaması ABŞ-in bölgədə genişlənməsinə qarşı güc nümayişidir. Siyasi şərhçinin sözlərinə görə, bu ərazilər Çinin maraqları çərçivəsində olsa da, Pekin hərbi təlimlərdən imtiyad edib: “Görünür, bölgədəki vəziyyətdən daha çox İran və Rusiya narahatdır: “Təlim “Təhlükəsizlik Kəməri” adı daşıyır. Məqsəd Somali yarımadasından Hind-Çin yarımadasına qədər təhlükəsizlik zolağı çəkerək bölgəyə nəzarəti əle keçirməkdir. Çinin kənardan

“Rusiya və İranın Hind okeanında birgə hərbi təlimlərə başlaması ABŞ-in bölgədə genişlənməsinə qarşı güc nümayişidir”

müşayiət etməsi belə qənaətə gəlməyə əsas verir ki, Rusiya və İranın cəhdlerine baxmayaq, Çin və ABŞ regiondakı hərbi üstünlüklerini əldən verməyəcək. İran bütün sərhədləri boyu NATO bazaları ilə nəzarətdə saxlanılır. Rusyanın isə bu ərazilərdə dominant olke olmaq cəhdli perspektivsizdir. Bunun üçün Rusyanın yeterince dəniz və hava qüvvəleri yoxdur”.

Analitik vurğulayıb ki, Rusiya və İran iqtisadiyyatının 60 faizi neftdən asılı olduğu üçün həzirdə neft bazarındaki vəziyyət bu ölkələri çıxılmaz duruma salıb: “ABŞ-da siyasi hakimiyətin dəyişməsindən sonra Co Bayden hakimiyətinin insan haqları daha çox tapdanan ölkələrə təzyiq göstərəcəyi ilə bağlı proqnozlar özünü doğrulur. Fikrimcə, Rusiya və İran ciddi sanksiyalarla üzləşəcək. İndiye qədər Obama və Tramp hökumətlərinin mülayim sanksiyaları Baydenin qətiyyətli sərt addımları ilə əvəz olunacaq”.

Ismayıllı Qocayev

Tariximizdə ilk dəfə...

Azərbaycanlı ekspert BMT-də vəzifəyə təyin olundu

Azərbaycan tarihində ilk dəfə ölkənin beynəlxalq hüquq üzrə eksperti BMT-nin Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin ləğvi üzrə Komitəsinin sədr müavini vəzifəsinə seçilib

Hüquq üzrə fəlsəfə doktoru Elgün Səfərov BMT-nin Qadınlara qarşı ayrı-seçkiliyin ləğvi üzrə Komitəsinin 78-ci sessiyasında sədr müavini vəzifəsinə seçilib.

BAO üzvləri Xocalıya getmək istəyir

Təşkilatçılar Zakir Həsənovdan kömək umur

Bütöv Azərbaycan Ocaqları (BAO) Xocalı soyqırımının ildönümü ərefəndə olke rəhbərliyinə ve Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənova müraciət edib. Müraciətdə soyqırımın 29-cu ildönümü ilə bağlı bir sira təkliflər yer alıb. BAO sədrinin müavini, türkoloq-alim Faiq Ələkbərli "Şərq"ə açıqlamasında bildirib ki, təmsil etdiyi qurum Xocalı soyqırımının budəfəki ildönümünü fərqli formada keçirmək arzusundadır:

"Bu il 26 fevralda Xocalı faciəsinin 29-cu ildönümü tamam olur. Xocalı faciəsi xalqımız və ümumiyyətlə bəşəriyyət tarixində mədəni insanlıq qarşı törədilmiş en dəhşətli cinayətlərdən biridir. 1992-ci il fevralın 25-n 26-na keçən gecə təpədən dirnağadək silahlanmış erməni terrorçuları Xocalı şəhərinə qəflətən basqın edib, təxminən 613 nəfər dinc insani vəhşicəsinə qətlə yetirib. Xocalıda 8 ailə tamamilə məhv edilib, 25 uşaq hər iki valideynini itirib, 130 uşaq isə valideynlərindən birindən məhrum olub. Həmçinin, 487 nəfər dinc sakın yaralanıb, 1275 nəfər əsir götürülüb, 150 nəfər isə itkin düşüb. İndiyədək azığın və məkrli erməni faşizmi qarşısında məğlub vəziyyətdə olan Azərbaycan xalqı hər il bu faciəni kütləvi yas və hüzn içərisində qeyd edib. Ancaq şüklərlə olsun ki, Milli Ordumuzun misilsiz qəhrəmanlığı nəticəsində 30 ilə yaxın düşmən tapdağında qalan torpaqlarımız azad olundu. 2020-ci il en yeni tariximizə şanlı Qələbə ili kimi yazılıdı. Bu möh-

təşəm qələbənin əldə edilməsində bir çox vacib amillərlə yanaşı, daha bariz şəkildə özünü göstərən dövlət-xalq birliyinin müstəsna rolü ayrıca qeyd olunmalıdır. Azığın düşmənlərimizə göz dağı olan bu birliliyin qorunub saxlanması, fikrimizcə, indiki dövrə ən vacib vəzifələrimizdən biridir".

F.Ələkbərli vurgulayıb ki, Bütöv Azərbaycan Ocaqlarının rəhbərliyi hesab edir ki, bu il Xocalı faciəsinin növbəti ildönümü ölkəmizdə həmişəkindən daha fərqli və özünəməsus şəkildə qeyd edilməlidir:

"Azərbaycanın birləşməsi və bütövlüyü qarşısına başlıca məqsəd qoyan BAO üzvləri Xocalı faciəsinin ildönümünü, erməni faşizminin günahsız qurbanlarının xatirəsini 26 fevralda məhz Xocalı şəhərində, qalib ordumuzun əsgər və zabitləri ilə birlikdə yad etmək istəyir. Xahiş edirik ki, əlkə rəhbərliyi, müvafiq qurumlar bu işdə bize lazımi kömək göstərsinlər, əlaqədar orqanları göstəriş versinlər".

İsmayıllı

Ərdoğan Azərbaycanın UNESCO-daki nümayəndələrinə təşəkkür edib

Türkiyə Prezidenti Recep Tayyib Erdoğan UNESCO-da Yunesus Əmrənin vəfatının 700-cü ildönümünün qeyd olunması ilə əlaqədar Azərbaycanın UNESCO-daki nümayəndələrinə təşəkkür edib.

APA-nın yerli bürosunun xəbərindən görə, R.T.Ərdoğan Türkiyədə 2021-ci ilin "Bizim Yunus" ili olaraq elan edilməsile əlaqədar keçirilən tədbirlər silsiləsinin açılış mərasimində danışarkən bunu bildirib.

Türkiyə Prezidenti deyib ki, Türkiye Yunesus Əmrəni bəşəriyyət üçün ortaq bir dəyər kimi təqdim etmək, eləcə də türk dilinin yaşamasında xidmətlərini dəyərləndirmək üçün, türk dilinin mədəniyyət dili olaraq doğru istifadəsinə dair ölkə daxilində və xaricdə silsilə tədbirlər keçiriləcək.

Türkiyə Prezidenti 1991-ci ilin UNESCO tərəfindən "Yunus Əmrə və sevgi ili" elan edilməsindən sonra bu il də UNESCO-da Yunus Əmrənin vəfatının 700-cü ildönümünün qeyd olunmasında xüsusi Azərbaycan, Bosniya Hersegovina, Şimali Makedoniya və Özbəkistan təmsilcilerinin xidməti olduğunu bildirib.

Qeyd edək ki, 2021-ci il Türkiyədə "İstiklal marşı", "Yunus Əmrə" və "Hacı Bektaş Veli" ili elan olunub.

Metro, metro, yenə də metro...

Avtobuslarda sərnişinlər biri-birinin belinə minir, hamı əsəbi, hamı narazıdır

dır? Şüklərlə olsun, yoluxma sayı azalıb, sağalanların sayı yüksəkdir, ölüm sayı aşağıdır, SMS icazə ləğv edilib, eksər iş yerləri açılıb, əyani dərslər bərpa olunub, həm orta, həm də ali məktəblərdə (növbəli prinsip), deməli, hazırda ictimai nəqliyyatdan istifadə edənlərin sayı əvvəlki dövrlə müqayisədə xeyli artıb. Bunu anlamaq üçün sərnişinlərin avtobuslarda bir-birinin belinə minməsini, dayanacaqlardakı sıxlığı əyani müşahidə etməyə lüzum da yoxdur. Adı məntiq bunu diktə edir. Amma yoluxma riskinin artmasına və nəqliyyata cavabdeh olanlar deyən, məntiqi düşüncədən uzaqdırlar. Onlar daha çox iqtisadi düşüncələrlə hərəkət edir və gəlir barədə düşünürlər. Əlavə xətt avtobuslarına plan qoyan sahibkarlar kimi. Yeri gəlmışkən, əlavə xətt avtobuslarından qazanılan pullardan görəsən, dövlət büdcəsinə az da olsa ödənilirmi? Yoxsa bu pullar da "sahibsz" parklanma yerlərindən əldə edilən pullar kimi kimlərinə şəxsi cibinə axır?

Neçə illərdir ki, ictimai nəqliyyatdakı problemlər həllini tapmayıb

Nəqliyyat məsələləri üzrə ekspert, "Avtosfer.az" saytının baş redaktoru Elməddin Muradlı "Şərq"ə açıqlamasında qeyd etdi ki, təhlükəsizlik tədbirləri gücləndirilməklə metropolitenin fəaliyyəti bərpa edilməlidir:

- Metroda havalandırma sistemi qaydasında qurulmadığından onun fəaliyyətini bərpa ede bilmirlər. Avtobuslarda hədsiz sıxlıqdır, sərnişinlərin narazılığı da haqlıdır. Metro fəaliyyət göstərsə, sərnişinlər daha az vaxt itkisine məruz qalar. Metro ilə 25 dəqiqəyə qət etdikləri məsafəni avtobusla 2 saatda getməzler.

Metronun 1 qatarı 5 vəqondan ibarətdir. Bir qatar 3 avtobus tutumu qədər sərnişin daşıyır. İntervall da 2,5-3 dəqiqə arası olur. Bələ vəziyyət daha az təhlükəlidir, nəinki sıxlıq, basbas şəraitində, hava almağın qeyri-mümkin olduğu vəziyyətdə saatlarla avtobuslarda hərəkət etmək. Bu, sərnişinlərin büdcəsinə də ziyandır. Sərnişin 1 gediş haqqı əvəzinə 2-3 ödəmə etmə məcburiyyətindədir. Metro stansiyalarda sıxlığın yaranmamasını tənzimləmək də olar. Platformada sərnişin sıxlığı müşahidə edildiyi zaman stansiyaya giriş qısa müddətə ləngitmək, seyrəklik yarandıqda sərnişinləri yenidən içəri almaq da mümkündür. Amma bunları etməyi düşünmürlər,

özlərini çətinə salmaq istəmirlər. Dolayı yolla etiraf edir ki, metro risklidir, cüntü havalandırma sistemi normal işləmir. Nəticədə ictimai nəqliyyatda - avtobuslarda xaotik vəziyyət yaranır. Avtobuslarla pandemiyadan əvvəl gün ərzində 2 milyon 200 min sərnişin daşındırı. 2100 avtobus vardi. Metro ilə təxminən 1 milyon sərnişin. İndi metronun sərnişinləri də avtobuslardan istifadə edir. Deməli, 2 milyonun üzərinə 1 milyon da gelib. Bu qədər sərnişini daşımak üçün azı 2.500 avtobus lazımdı. Amma bu qədər avtobus yoxdur. Ona görə də bələ dözülməz vəziyyətdir. Həm sərnişin sıxlığı, həm yollar da sıxlıq, gecikmələrə səbəb olur. Sıxlıq ikiqat artır. Hesab edirəm ki, təhlükəsizlik qaydala-

rına riayet etməklə metropolitenin fəaliyyətini bərpa etmək mümkündür.

E.Muradlı metro əvəzləyici ekspres avtobuslara "dəstək" məqsədilə xəttə buraxılan avtobusların plan səhəbətinə gəlinə, bu problemin özəl şirkətlərlə bağlı olduğunu dedi:

- Onlar özəl daşıyıcı şirkətlərdir. Ve xaotik şəkildə fəaliyyət göstərirler. Kartla işləyən avtobuslarda görürük ki, problem yaşılmır. Bu daşıyıcılar əmək haqqı sistemə keçib və planı yığmaq üçün daha çox sərnişin daşımıq kimi problemləri də yoxdur. Bu problem kartsız işləyən avtobuslardadır. Onlardı sərnişin ovuna çıxan, dayanaçaqlardan kənar avtobusu saxlayıb sərnişin toplayan, sərnişin sıxlığından sevinənlər. Amma vəziyyətə nəzarət etmələ olanlar anlamalıdır ki, bələ vəziyyət daha çox yoluxmaya səbəb olur və bundan dövlət ziyan çekir. Bakı Nəqliyyat Agentliyi nəzarət mexanizmini tətbiq etmelidir. Azərbaycan inkişaf etmiş ölkədir, amma hələ də sürücülər bir-birinin üstüne qışqırır, bir-birilə dalaşır. Sərnişinlər də həmçinin. Hamı əsəbi və narazıdır, cüntü ictimai nəqliyyatdakı problemlər həllini tapmayıb. Yüksək texnologiyalar əsrasında nəqliyyat da texnologiyalarla idarə olunmalıdır. Nəzarətçilər dayanacaqlarda daşanıb sürücülərə nəzarət etməli, hər nəzarətçinin əlinde sekundomer olmamalıdır. Amma bələ görünür ki, biz irəli getmək əvezinə geri addımlayıraq. Və keçmiş dövrə - qışqırıq dövrünə qayıdırıq.

Məlahət Rzayeva

İkinci Qarabağ müharibəsi dövründə əsgər və zabitlərimiz öz cəbhədə döyüşürdülər. Arxa cəbhədə sabitliyin təmin olunmasında, bu və ya digər informasiya təxribatının qarşısının alınmasında isə jurnalistlərimizin müstəsna rolü var idi. Bəzi media işçilərimiz hər ikisində - həm öz xətdə, həm də informasiya cəbhəsində vuruşurdu. Onlardan biri də İctimai Televiziyanın **İnformasiya Departamentinin böyük redaktoru Şöhrət Eyvazovdur.**

Şöhrət bəyin Birinci Qarabağ müharibəsində iştirakı və ehtiyata buraxılmış kapitan olması budefəki həbi əməliyyatlar zamanı onun çox köməyinə gəldi. Həmkarımız bir-bir azad olunmuş torpaqlarımızdan təqdim etdiyi reportajlarla sanki ürkəklərə su çıldırdı.

Şöhrət bəyin bu günlərdə "Zəfər media" mükafatına layiq görülməsi heç də təsadüfi deyil. Bu, onun birbaşa müharibə dövründəki səmərəli fəaliyyəti ilə əlaqədardır. Biz də "Şərq" olaraq həmkarımızla əlaqə saxlaşdırıq və bir sıra aktual suallara cavab axardıq:

- Vətən müharibəsindəki qələbəmizi necə qiymətləndirirsiniz?

- Möhtəşəm. Mən üçqat sevinç qarşılıdım. Birinci Qarabağ müharibəsində döyüşdürüüm yerlərin, şəhid olmuş döyüş dostlarının qanının töküldüyü yerlərin azad olunmasının yaradığı sevinci sözlərlə izah ede bilmərəm. Qürur qarşıq bir sevincdir. İkincisi, Qarabağda doğulsam da, atamgil Dərələyəz mahalının Sallı kəndindən 1950-ci illerde deportasiya olunarkən məşeqqətə dözməyərək hələk olan 15 yaşlı Məmmədəli əmimin və digər soydaşlarımızın qisası alındı. Anamgil ise Sisiyanın Ərefə kəndindəndirlər. Ana qohumlarımın ekseriyəti 1918-ci ildə daşnak Andranikin Zəngəzurda törətdiyi terrorun qurbanı olub. Nəhayət, 2007-ci ildən başlayaraq İctimai Televiziyanın Qarabağ müxbiri olaraq Ağdamın cəbhə xəttinə bitişik Çıraqlı, Cəbrayıllın Cocuq Mercanlı kəndindən və digər yaşayış məntəqələrimizdən reportajlarda dediyimiz, "Gün o gün olsun növbəti bayramı Şuşada keçirdək!" arzumuzun reallaşacağının getirdiyi sevinc. Azərbaycan xalqının, Azərbaycan

ordusunun bu qəlebəyə gələn yolu otuz il çəkdi. Ateşkəsden sonrakı hər il ordumuza maddi-texniki bazasının tekmilləşdirilməsinə, əsgər və zabitlərin döyüş və psixoloji hazırlığının güclənməsinə öz töhfəsini verirdi. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində Ermənistən Ordusunun döyüş qabiliyyəti "test" edilmişdi. Düzdü, hyləgər düşmən həmin döyüşlərdən sonra

lıq. Ola bilsin, hansısa xarici ölkədekilər, jurnalistikanın hansısa prinsiplərini öne çəkib, bunun əksini sübut etməyə çalışınlar. Amma bu prinsipləri özlərinə səfəleyən şəkildə istifadə və ya təbliğ etmək onların köhnə adətidir. Məsələn, Amerika-Iraq müharibəsində Amerika ordusunun bütöv bir bölməsi qida teminatında gecikməyə görə döyüşə girməkdən imtina eləmişdi. Lakin o vax həmin məlumatın yayılması qarşısı tam alındı. Bu barədə hardasa 3 il sonra xəbərlər yayıldı. Tek müharibə yox, ümumi hərbi mövzularla bağlı bu qaydanı hər zaman qorumaq lazımdır. Öl-

"Ermənistən hələ təhlükə mənbəyi olaraq qalacaq"

Şöhrət Eyvazov: "Biz informasiya təhlükəsizliyinin tələblərinə əvvəlki illərlə müqayisə olunmayacaq qədər doğru əməl elədik"

müdafia xətlərinin sayını 2-dən 5-ə çatdırmışdı. Amma müzəffər Ali Baş Komandanın "dəmir yumruğunu" qarşısını ala bilmedi. Xalqımızın Orduyla bir olması qələbədə mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

- Bu uğurun qazanılmasında jurnalistlərimiz hansı rolü oyndalar?

- Biz informasiya təhlükəsizliyinin tələblərinə əvvəlki illərlə müqayisə olunmayacaq qədər doğru əməl elədik. Kiçik istisnalar oldu. Məsələn, canlı efirde düşmən mermisinin düşdüyü yeri ümumi görünüşünün göstəriləməsi və yaxud nəyin yaxınılığına düşdüyünen deyilməsi kimi. Lakin bütövlükde informasiya cəbhəsi - istər Qarabağ bölgəsində 10 ilden çox xidmet edən media nümayəndəleri, istər Bakıdan ezam olunan qruplar bu sınaqdan uğurla çıxdı. 44 günlük müharibədə sosial şəbəkələrdə məhdudiyyətlərin olduğunu görə esas məlumat bazası peşəkar KİV idi. Mediامız həm həbi əməliyyatlar, həm də Ermənistən mülki əhaliyə qarşı törətdiyi terrorun nəticələri haqqında ətraflı məlumat verdilər.

- Necə düşünürsünüz, belə fors-major hallarda jurnalistlər necə davranmalıdır: xəbərcilik, yoxsa vətəndaşlıq öncə keçməlidir?

- Birmənalı şəkildə vətəndaş-

kəmizdən misal çəkə bilerəm, təxminən 15 il əvvəl düşmənin keşfiyyat qrupu Füzuli istiqamətində cəbhə bölgəsinə keçmişdi və onlardan 2 nəfəri saxlanmışdı. Sensasiya yarışında olan bir media qurumu sözügedən məlumatı yayanda, bunu Ermənistən da bildi və digər erməni dəversantları tutmaq mümkin olmadı.

- Bilirik ki, ilk günlərdə etibarən düşmən ard-arda dezinformasiyaları yayır. Həmin saxta xəbərləri neytrallaşdırmaq, qarşısını almaq üçün Azərbaycan media nümayəndələri nə etməlidirlər?

- Bəli, məsələn, Ermənistən Hadrutun, sonra Şuşanın azad edilməsini boynuna almaq istəmirdi. Burda məqsəd, "əks-hücum ilə, bəlkə də, qaytararıq" prinsipi idi. Təkcə Hadrutun geri qaytarılmasına 3 ciddi cəhd oldu. Hər birində də "burunları ovuld". Və ya mülki obyektlərə atəş açmaq cəhdini guya, həmin ərazilərdə həbi obyektlərin olmasına "izah" edirdilər. Lakin həm yerli, həm də xarici media nümayəndəleri, xüsusi ilə də qardaş Türkiye jurnalistləri ermənilərin bu dezinformasiyalarının qarşısını ala bildilər.

- Bilirsiniz ki, uzun müddətdir Azərbaycan və Türkiye or-

taq media platformasının yaradılması müzakirə olunur. Belə bir layihənin əhəmiyyəti nədən ibarət olacaq?

- İnfomasiya cəmiyyətində yaşadığımıza görə bu platformanın çox böyük əhəmiyyəti var. Əslinde sözügedən platformanın yaradılmasının vacibliyi, bu birləşmiş 44 günlük savaşda praktik olaraq göstərdi. Uzun müddət təkənləmiş Azərbaycana verilən digər mənəvi dəstəklər kimi, bu media dəstəyi həm türk dünyasına, həm digər ölkələrə haqqəsimizin çatmasına mühüm rol oynadı. Türk jurnalistlərin həyatlarını təhlükəyə ataraq hazırladıqları reportajlar çox maraqlı qarşılındı. Jurnalistlərimizin cəbhə xəttində hazırladıqları reportajların Türkiye televiziya kanallarında nümayishi də elə bu birliliyin təzahürü kimi qiymətlən-

hamıma bu xəbəri verməyə növbə çatacaq. Həm müharibə veteranı, həm də həbi jurnalist kimi Cəbrayıldan, Hadrutdan, Daşaltıdan, Şuşadan soyuqqanlı reportaj hazırlamaq çox maraqlı və şərəfi idi. Məsələn, xüsusi təyinatlılarımızın möcüze igidliliyi göstərmək, demək olar ki, mümkün deyil. Ölümün gözüne dik baxıb, müqəddəs bayrağımızı dalğalandırıb, əbədiyyət zirvəsinə fəth edərən özünü xoşbəxt sayan şəhidlərimiz haqqında danişmaq isə bir reportaja siğmaz. O torpaqlarda olarkən bu ərazilərimizin hər qarşı uğrunda qan töküldüyünü unutmamalıyıq!

- Bir zabit kimi fikriniz məraqlıdır, yeni müharibə başlaya bilərmi? Hadisələrin bundan sonrakı inkişafını necə təxmin edirsiniz?

- Biz sülhpervər xalqı, başqaşının torpağında gözümüz yoxdur. Amma deyirlər ki, sülh isteyirsənə, müharibəyə hazır olmalıdır. Ermənistən tərəfinin müharibə ritorikası, müəyyən qüvvələrin onu yenidən qızışdırmaq cəhdləri eslinde münadilə ocağının nə vaxtsa alovlanı bilməsini istisna etmir. Buna baxmayaraq, Ermənistən özüne gəlməsinə ən azından xeyli vaxt lazım olacaqı qənaetindəyəm. İkinci bir tərəfdən isə Ermənistən, "erməni xəstəliyi", "erməni faşizmi" ideologiyasından el çəkmədiyi müddət ərzində həm Qafqaz, həm də bütün dünyə üçün təhlükə mənbəyi olaraq qalacaq. Havadarlarının köməyi ilə 27 idir torpaqlarımızı işğal edən Ermənistən 44 gündə bu əraziləri təhvil verməyə məcbur olduğunu unutmamalıyıq. Müharibədə Ermənistən qoyub qaçıdıgi texniklər, sursatlar, 10 minden çox fərari sayı dünya ermənilərinin 200 illik miflərini darmadağın edib. Lakin bütün hallarda qarşı tərəfin her bir addımı diqqətlə izlənilməli və adekvat cavablar verilməlidir.

"Bütün hallarda qarşı tərəfin hər bir addımı diqqətlə izlənilməli və adekvat cavablar verilməlidir"

dirilməlidir. Ümid eləyirik ki, təzliklə daha sistemli Azərbaycan-Türkiyə media platformasının yaradılmasının şahidi olacaq. Bu layihənin əhəmiyyətinin gələcəkdə iki qardaş ölkədən əlavə, digər türkəlli dövlətləri də əhatə edəcəyindən əminəm.

- Vaxtı ilə hərbçi kimi uğrunda döyüşdürüyünüz torpaqlarda indi reportajlar hazırlamaq necə hissdir?

- 44 günlük savaşdan əvvəlki dövrə cəbhə bölgəsində xidmet edən həbi jurnalistlərimizin, operatorlarının əsas arzusu Qəlebe reportajlarını vermək idi. Mən o vaxt deyirdim ki, əsas bu Zəfəri qazanmaqdır, o qədər yaşayış məntəqələrimiz azad ediləcək ki,

Kənan Novruzov

Fevral ayının 11-də Müdafiə nazirinin sabiq müavini, Hərbi Hava Qüvvələrinin ve Hava Hücumundan Müdafiə qoşunlarının komandanı, general-leytenant Rail Rzayevin qətlindən 12 il ötdü. Lakin bu müddət ərzində nə generalın qatili, nə də sifarişçiləri tapılıb. Məlumat üçün qeyd edək ki, Rail Rzayev 1992-ci ildən etibarən Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələrində fealiyyət göstərib. O, Müdafiə Nazirliyi Hərbi Hava Qüvvələrinin ve Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunlarının komandanı - idare reisi kimi çalışıb. R.Rzayev Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə 1993-cü ildə Azərbaycan Respublikası müdafiə nazirinin müavini - Hərbi Hava Qüvvələrinin ve Hava Hücumundan Müdafiə Qoşunlarının komandanı vəzifəsinə təyin olunub. General 2009-cu ilin 11 fevralında evinin önünde, Bakı şəhəri, İsmayıllı Bəy Qurtqaşlı küçəsi 125 ünvanında, 172 nömrəli məktəbin yaxınlığında öz maşınınında başından vurularaq qətle yetirilib. R. Rzayev elə həmin gün torpağı təpşirilib.

Hətta onun ölümündən sonra özüne əvvəlcədən qəbir yeri aldığı şayıləri yayılıb. Generalın məzarının öncədən hazır olduğu söylənilib. Meşum hadisədən bir müddət sonra sabiq Baş prokuror Zakir Qaralov jurnalistlərə açıqlamasında R.Rzayevin qətlinin ardınca onun iş otağına qanunsuz mürdaxilə olunduğunu və oradan bəzi maddi əşyaların oğurlandığını bildirib. Generalın köməkçisi Aydin Rəfiyev başda olmaqla daha bir neçə şəxsin bu qanunsuz əməllerin gizlədilməsində iştirak etdiyini vurğulayan Z.Qaralov onların həbs olunduqlarını qeyd edib. Baş prokuror həmçinin saxlanılan şəxslərin generalın qətlində bilavasitə iştirakının olub-olmamasının da araşdırıldığını deyib.

2010-cu ilin noyabrında Ağır Cinayətlərə Dair İşlər üzrə Hərbi Məhkəmenin qərarı ilə Aydin Rəfiyev 9, onun oğlu Anar Rəfiyev 7 il 6 ay, generalın yavəri Anar Həşimov isə 7 il müddətindən azadlıqdan məhrum edilibler. Qeyd edək ki, Aydin Rəfiyev 2016-cı ildə vaxtından əvvəl azadlığa buraxılıb.

Zakir Qaralov generalın qəlinin araşdırılmasında xarici ekspertlərin də iştirak edəcəyini açıqlayıb.

Baxmayaraq ki, müəmmalı qətl hadisəsindən 12 il ötdü, lakin sərr pərdəsi çəkilməyib. O gündən indiyə qədər dolaşan bir neçə versiya var. Bunları o vaxt mətbuata mürsahibəsində sabiq MTN şefi Eldar Mahmudov sadalayıb və generalın qəlti ilə bağlı araşdırımların 4 istiqamət də getdiyini söyləyib.

Yazında qeyd edilib ki, birinci versiyada Rail Rzayevin tikinti sektorunu ilə bağlı öldürülüyü düşünlürdü. Deyilirdi ki, mərhumun tikinti sektorundakı fealiyyəti bu sahəni monopoluya alan qüvvənin planları üstüste düşməyi. Rzayevin şimal qonşumuzun geosiyasi planlarının qurbanı olduğunu iddia edənlər də var idi. Bir də qətindən qısa müddət sonra generalın ailə münaqışəsi zəminində öldürülüyü söyləndildi: "İstintaqın generalın ikinci həyat yoldaşının yaxını tərəfindən öldürüləsi" versiyasını əsas götürməsi ilə bağlı xəbərlər gəldi. Orada deyilirdi ki, Rzayevin iki ailəsi olub. Birinci ailəsini ölməndən xeyli əvvəl İsrailə gön-

Generalın 12 il əvvəl baş verən qətlinin üstü hələ açılmayıb

Rail Rzayevin öldürülməsində Rusiya "izi" var

dərib. Özü də ora getmək fikrində imiş. Hətta qətlindən sonra istintaqçılar Rzayevin iş yerində sənədləri yoxlayarkən onun adına rəsmiləşdirilmiş İsrailə avia-bilet de tapılıb. Biletin üzərindəki tarix fevralın 12-sini göstərib. Digər versiya isə generalın həkimiyətdə təmsil olunan generallara mübahisəsinin nəticəsində aradan götürülməsidir. Şərti olaraq sonuncu versiya isə Rzayevin silah alveri ilə bağlı öldürülməsi idi. Bu versiyaya görə, silah alverindən əldə olunan gelirin bir hissəsi yoxa çıxıb. Bunun hesabını isə Rzayevden soruşacaqlarmış. Bu alverdə "əli" olanlar generali aradan götürüb özlərini sorğu-sualdan yayındırıra bilərdi".

Qətlin araşdırmasında bir maraqlı məqam da diqqət çəkib. Demə, generalın güllələndiyi ərazi ele Eldar Mahmudovun evinin yaxınlığında imiş. Hər tərəfdən kameralarla əhatə olunan bir ərazidə nazir müavininin öldürüləsi və qatilin tapılmasına da maraqlı doğurur. O vaxt xəber yayılıb ki, R.Rzayev qətlindən bir həftə əvvəl izləniləndiyini bilib, rəhbəri Səfər Əbiyevə reportla məlumat verib, tədbir görülməsini isteyib. Həmçinin o, MTN-i de məlumatlandırib. Sabiq Baş qərargah rəisi Nəcməddin Sadıkov da "Rötyers"ə Rzayevin qətl-

edilməsinin belə gizli qalması mümkün deyil. Zənnimcə, önəm verilmir. Rail Rzayevin dəfn mərasimindən də məsələyə ciddi yanaşılmadığı məlum idi. İstintaq tədbirləri aparılsa, qatlin sifarişçilərini də, qatili də tapmaq mümkündür. Burda çox fərziyyələr irəli sürmək olar. Görünür, müəyyən səlahiyyətlərə malik şəxslərin rolu var ve onlar imkan vermir. Amma onların kimliyindən asılı olmayaraq, qətlən səbəbləri və sifarişçiləri tapılmalıdır. Bu, dövlətin də xeyrinə olacaq. Əks halda kölgələr, şübhələr dövlətin səlahiyyətli şəxslərinin üzərinə atılır. Məsələn, o dövrə müdafiə naziri Səfər Əbiyev idi. Ele onun üstündə də qala bilər. Müdafiə Nazirliyi ən çox maliyyə vəsaiti ayrılan sahələrdən biridir. Bəlkə burda pul məsəlesi olub. Bütün bunları araşdırmaq üçün xüsusi maraqlı göstərilər. Beləliklə, bir sıra şübhələr yaranır. Ona görə Baş və ya Hərbi prokurorluq istintaq işlərini davam etdirməli, ictimaiyyəti de məlumatlandırmalıdır. Dolğun informasiya olmadıqca şübhələr qalacaqdır".

Təhlükəsizlik məsələləri üzrə tanınmış ekspert, keçmiş MTN zabiti, ehtiyatda olan polkovnik İlham İsmayıllı qatilin və sifarişçilərin professional işlədiyini söyləyib: "Bu güne qədər sərr pərdəsinin açılmasına səbəbi isə istintaq tədbirlərinin zəif və ya heç aparılmamasıdır. Gündüz vaxtı bir generalın qətl-

yasət vektorunun dəyişməsi ilə bağlı idi. Yəni Azərbaycan bir müddət Rusiyadan uzaqlaşaraq İsraille hərbi əməkdaşlıq qurmağa başladı. Rusiya ilə iş birliyinin miqyası xeyli məhdudlaşdı. Çünkü Rusiya Azərbaycana çatdırılan silahların qarşılığını bir müttəfiqi, Kollektiv Təhlükəsizlik Teşkilatının üzvü kimi Ermənistana pay verirdi. Əlbətə bu, Azərbaycanı qane edə bilməzdi. Azərbaycan daha müasir silahlar almaq üçün İsraille iş birliyinə getdi. Biz de həm Türkiye, həm də İsrailə əməkdaşlığın müsbət neticələrini 2020-ci ildə gördük. Rusiya bunun qarşısını almaq üçün Azərbaycandakı şəbəkəsi, dövlət və hakimiyyət orqanlarındakı adamları vasitəsilə Rail Rzayevi qətlə yetirdi. Onun öldürüləməsi Azərbaycan müdafiə və təhlükəsizlik siyasetinin dəyişməsinə Rusyanın reaksiyası idi. Sabiq Baş qərargah rəisi Nəcməddin Sadıkov məsələ ilə bağlı sorğulanıbmı? Cox güman ki, yox. Bu məsələ siyadır, Rusiyada qıçır, sərt reaksiya yarada bilər. Eyni zamanda qətlən araşdırılmaması, qatilin üzə çıxarılmaması belə cinayetlərin davamına getirib çıxarırlar. Bunlar bir zencirdir, R.Rzayevin qətlə də bura daxildir. Məqsəd isə Azərbaycanın müdafiəsini zəiflətmək, Rusiyadan asılı vəziyyətdə, onun təsir dairəsində saxlamaqdır. Ölkəmizin başqa potensial tərəfdəşləri ilə əməkdaşlığına imkan verməməkdir. Düşünürəm ki, bu qətl hələ açılmayacaq. Azərbaycanda birmənəli şəkildə anti-Rusiya siyaseti yürüdülsə, ortaya çıxar. İradə və qətiyyət tələb edir, indi isə çətin məsələdir. Azərbaycanda R.Rzayevin ölümündən sonra xarici əməkdaşlıq vektorunun Rusyanın xeyrinə dəyişməsi qətlən səbəbinin dediyim kimi olduğunu sübut etdi".

Samirə Ərebova

İllərdir gözlediyimiz tarixi qələbəni bize bəxş edən minlərlə igidimiz var. Onlardan kimisi qazi, kimisi şəhiddir, bəzilərinin də ruhu yaralıdır. Hər birinə ayrı-ayrı borcluyuq. Hələ şəhidlərimizin yanında, onların uca məqamları qarşısında boynumuz qıldan incədir.

Çiyində 4 gün yaralı əsgər gəzdirib

Silahdaşları "burax onu, ölücək" deyiblər, lakin o, əsgəri tibb məntəqəsinə çatdırıb

**Elvin Füzuli
rayonunun
Musabəyi kəndi
istiqamətindəki
döyüslərdə
şəhadətə
qovuşub**

Adalarını bir-bir əzberleyib, könül lövhəməze yazmağa and içmişik. Sanki onlar daim bizi izleymiş kimi yaşayıb, her zaman əziz xatirelərini yad edəcəyik.

Eynilə şəhid Əzizov Elvin Əfrail oğlunu andığımız kimi...

Şəhərəmanımız Masallı rayonunun Qarğalıq kəndində 1986-ci ilin 26 fevralında dünyaya göz açıb. Ədalət Vəliyev adına tam orta məktəbi bitirdikdən sonra hərbi xidmətə yola düşüb. Əsgərlilikdən

sonra müxtəlif sahələrdə çalışıb. Ardınca sənədlərinin toplayıb hərbiye göndərib. Üç il müddətdən artıq hərbi qulluqçu kimi fəaliyyət göstərib. Gizlilik kursundan keçərək ele gizir vəzifəsində işləməyə başlayıb.

İkinci Vətən müharibəsi başlayanda cəbhəyə yollanıb, döyüslərdə fəal iştirak edib. O, tank komandiri vəzifəsində imiş.

"Şərq"lə həmsəhəbət olan şəhidin qardaşı Tacəddin bəy deyir ki, Elvin Cəbrayıllı

İstiqamətində yaralanıb: "Tanki vurulan zaman Elvinin sürücüsünün vəziyyəti ağır imiş. O, əsgəri ni tankın içində çıxarıb. Bir az getdikdən sonra mühəsirəyə dü-

şüb. Bir-neçə saat tekbaşına döyüşüb. Dörd gün çiyində yaralı əsgərlə vuruşub. Silahdaşları əsgərin ölcəcini deyib, onu basdırmağı tövsiyə ediblər. Elvin isə onlara mübahisə edib, söyləyib ki, onu şəhid olmağa qoymayaq, tibb məntəqəsinə çatdıracaq. Dediyi kimi olub, əsgəri sağ-salamat məntəqəyə aparıb. Hazırda o, yaşayır, xidmət edir. Elvin də Füzuli rayon Diaqnostika Mərkəzinə yanlıq xəsarətləri ilə yerləşdirilib. İki gün qalıb, sonra könülli döyüşə qayıdır. Tank üçün heyət axtarılan zaman Elvin getmək istədiyi bildirib. Döyüş yoldaşları yaralı olduğu üçün onun gəlməməsini deyiblər. Elvin onların sözlerinə məhel qoymayıb, savaşa dönüb. Füzuli rayon Musabəyi kəndi istiqamətində qəhrəmancasına şəhadət ucalıb".

Şəhidimiz 16 oktyabr 2020-ci ildə doğma kəndində torpağa tapşırılıb. O, ailəli idi, üç övladı - İki qızı, bir oğlu var.

Elvin Əzizov ölümündən sonra "Vətən uğrunda" medallı ilə təltif olunub.

Samirə Ərebova

Bazar araşdırılmasa, üzülən çox olacaq

**Həmi kartof
əkir, həmi kartof
satır, həmi itirir**

rarından asılıdır.

Kartofun sığortası üçün tələb olunan sığorta tarifləri və sığorta haqları bitkinin məhsuldarlığı, qiyməti və seçilən sığorta zərfi ilə yanaşı, bölgələrdən də asılı olaraq dəyişir. Daha az təbii felakət riski olan bölgələrdə sığorta haqları daha aşağıdır. Felakət riski yüksək olan ərazilərdə isə sığorta tarifləri və haqları nisbətən yüksəkdir.

Sığorta zərflərinin əhatə etdiyi risklər dedikdə dolu, yanğın, zəlzələ, torpaq sürüşməsi, qasırğa, fırtına, bitki xəstəlikləri və zərər-vericilər, xüsusi təhlükəli ziyan-vericilərin yayılması və hücumu nəzərdə tutulur.

Azadolma məbləğləri və sığorta haqları ölkənin regionları üzrə dəyişir. Kartofun sığortası üzrə ən yüksək sığorta tarifləri Gəncə-Qazax və Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonlarında, en aşağı sığorta tarifləri isə Quba-Xaçmaz, Lənkəran və Abşeronadır.

Gəncə-Qazax regionundakı kartof sahələrinin sığortalanması Aran və Quba-Xaçmaz regionu ilə müqayisədə təqribən 3 dəfə daha baha başa gəlir. Tariflərdəki bu fərqli həmin bölgələrin iqlim şəraitini və təbii riskləri ilə bağlaşdırır.

Qaydalara əsasən, fermerlər sığorta haqqının onlara aid olan hissəsini hissələrlə ödəyə bilərlər. Bu halda sığorta haqqının yarısı dərhal, digər yarısı isə 1 aydan sonra ödənilir.

Kartof sahəsinin sığortalanması zamanı fermerlərə sığorta haqqının ödənişində əlavə güzəştər də nəzərdə tutulub. Kartof

**Kənd təsərrüfatı sahəsində
böyük bir xoas hökm sürür**

demək olar ki, ilin bütün dövrərində ekildiyi üçün onun sığortalanması ilə bağlı hər hansı qrafik nəzerde tutulmayıb. Yəni kartof əkinin məşğül olan fermerlər və iş adamları istənilən vaxt bunun üçün müraciət edə bilər.

Mütəxəssis isə bu fikirdədir ki, əhalinin ümumilikdə sığortaya inamı zəif olduğundan bu məsələyə diqqət yetirmirlər:

- Tekke kənd təsərrüfatı sahəsində deyil, ümumilikdə, demək olar bütün sahələrdə sığorta sistemi özünü doğrultmadığı üçün vətəndaşlar sığortaya bel bağlamır. Çünkü lazım olan zaman sığorta haqqını əldə edə bilmirlər. Bu sahədə maarifləndirmə de aparılmış. Şəffaflıq təmin edilmişdir. Bilgiləndirme zəifdir. Məsələn, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi, Aqrar Sığorta Fonduğunun mütəxəssisləri bölgələrə sefərlər edib toplantı keçirməsinlər, fermerləri məlumatlaşdırırlar. Bir çox əlkələrdə aqrar sığorta sistemi fermerlər üçün əlverişli formada tətbiq edilir, biz isə bu sahədə geri qalırıq.

Azərbaycanda kənd təsərrüfatı sahəsində en böyük çatışmazlıq aqro-sığorta ilə bağlıdır. Aqro-sığortanın tətbiq olunmaması böyük çətinliklər yaradır.

Fermer kredit götürür, sığorta təminatı olmadığı üçün təsərrüfatını inkişaf etdirə bilmir. Problem tekke kartofla bağlı deyil. Bütün kənd təsərrüfatı məhsulları ilə bağlı xüsusi program olmalıdır. Hansı bölgədə hansı məhsul əkiləcək, o məhsul hansı bazarlarda satılacaq, ixrac üçün nəzərdə tutulacaq, yoxsa daxili bazara hesablanacaq. Kənd təsərrüfatı körəkli şəkildə, "bu il kartofa ehtiyac vardı, bazarda yaxşı satıldı, yeni kartof əkek" kimi prinsiplərlə idare edilməməlidir. Heç olmasa hansısa bir bölgədə pilot layihə həyata keçirsinlər. Hansı məhsula tələbat olduğunu elmi əsaslarla müəyyənləşdirsinlər. Program tətbiq edilsin ki, hansı bölgədə hansı məhsullar əkiləcək, fermerlərə də hansı məhsul becərmələrinin daha faydalı, gəlirlili olacağına dair tövsiyə versin-

Məlahət Rzayeva

ABŞ-Rusiya münasibətləri kəskinləşəcək

Amma proseslərin hərbi toqquşmalara
çevriləcəyi istisna olunur

NATO Baş katibi Yens Stoltenberg bildirib ki, NATO Rusiya ilə həm qarşidur-maya, həm də qarşılıqlı fealiyyətə hazırlıdır.

Onun sözlərinə görə, hər şey Moskvanın mövqeyindən asılıdır: "İnanıram ki, biz Rusiyaya aydın siqal göndərməliyik: Onlar toqquşma istəsələr, biz buna hazırlıq. Əger əməkdaşlıq etmək istəsələr, biz buna şad olacaqıq.

Silahlanma yarışından qaćmaq üçün silahlara nəzarəti düşünün. Onlar bizim qonşumuzdur, maraqları var, xüsusun serhədlərdə toqquşmardan qaćmaq lazımdır. Norveçli bir siyasetçi olaraq Rusiya ilə işləmək təcrübəm çoxdur və bunun mümkün olduğunu bili-rəm".

**ABŞ-Rusiya münasibətlərini
"Şərq"ə şəhər edən politoloq İlqar**

NATO öz üzvlərini qorumağa hazırlıdır. Rusiya ilə dialoq güce, möhkəmliyə söykənməlidir. Rusiya ilə də danışmalıyıq. Ehtiyatlı davranışmaq və dialoq arasında heç bir ziddiyət yoxdur. Moskva ilə münasibətlərimizin daha yaxşı ola biləcəyinə inanmasaq belə, dialoqa davam etməliyik, çünki vacib əlaqələri və münasibətləri davam etdirmək lazımdır.

Silahlanma yarışından qaćmaq üçün silahlara nəzarəti düşünün. Onlar bizim qonşumuzdur, maraqları var, xüsusun serhədlərdə toqquşmardan qaćmaq lazımdır. Norveçli bir siyasetçi olaraq Rusiya ilə işləmək təcrübəm çoxdur və bunun mümkün olduğunu bili-rəm".

**ABŞ-Rusiya münasibətlərini
"Şərq"ə şəhər edən politoloq İlqar**

Vəlizadə iki ölkə arasında müharibənin olacağını düşünür.

Analitik qeyd edib ki, ölkələr arasındada müxtəlif toqquşmalar, fikir ayrılıqları və hərbi vasitələrlə aparılmayan münaqişələrin olması mümkündür: "Tərəflər bu münaqişələr zamanı həzirdə cərəyan edən böhranlardan istifadə edəcəklər. Məsələn, Liviya və Ukraynadakı hadisələri qeyd edə bilərik. Aydındır ki, Qərb ölkələri Ukraynaya dəstək verirlər, o cümlədən hərbi yardımalarını da göstərirlər. Ona görə de ABŞ-Rusiya gərginliyi dərinleşə bilər. Lakin ciddi hərbi proseslər yaşanmayacaq".

I.Vəlizadə vurğulayıb ki, perspektivde nələrin baş verəcəyi ABŞ və Rusyanın daxiliindəki siyasi vəziyyətdən asılıdır:

"Amerikada hakimiyyət dəyişilib, Rusiyada ise belə bir ehtimal yoxdur. Bu da onu göstərir ki, Amerikada anti-Rusya meyilləri, eləcə də Rusiyada eyni durum hökm sürəcək".

Yegane Bayramova

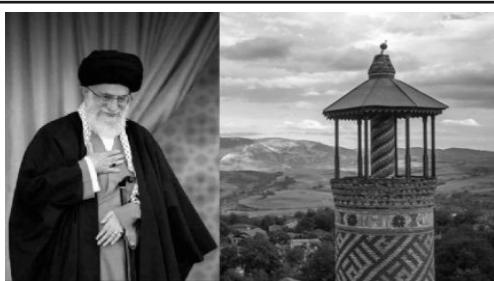
Ermənistən "iki od arasında"dır

Rusyanın Xarici işlər naziri Sergey Lavrov və ermənistənli həmkarı Ara Ayvazyan arasında görüş olacaq.

Bu barədə Rusiya Xarici İşlər Nazirliyi məlumat yayıb. Danışçılar bu gün Rusyanın paytaxtı Moskvada baş tutacaq. Bildirilib ki, XİN başçıları ikitərəfli əlaqələri, regional və bəynelxalq məsələləri müzakirə edəcəklər. Bundan başqa, ATƏT Minsk qrupu həmsədrlerinin xətti ilə iş planı nəzərdən keçirilecek. **Politoloq Məhəmməd Əsədullazadə sözügedən görüşü "Şərq"ə şəhər edib:** "Geləcəkdə ABŞ-la Rusiya arasında ciddi toqquşmanın olacağını istəməm. Bunu Kreml də başa düşür. Və indidən müəyyən hazırlıq işləri görür. Görüşdə bir sıra problemlərin həlli müzakirə ediləcək. Eyni zamanda nəqliyyat infrastrukturları, o cümlədən Gorus-Qafan yolunun açılmasına dair fikir mübadiləsi aparılacaq. Həmçinin ATƏT-in Minsk qrupunun fəallaşması barədə danışçıların gedəcəyini də düşünürəm. Ermənistən iki supergüt, yəni ABŞ və Rusiya arasında qalmamaq üçün indidən doğru addımlar atmalıdır".

Kənan

İran Qarabağın bərpasında iştirak etmək istəyir

"Qonşu dövlətlərlə müəyyən əlaqələr yaratmaq, münasibətləri inkişaf etdirmək lazımdır"

İran parlamentinin Milli Təhlükəsizlik və Xarici siyaset komitəsinin sədri Muctaba Zonnurun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti Azerbaycana səfərə gəlib.

İran parlamentinin nümayəndə heyətinin azərbaycanlı rəsmilər və millət vəkkələri ilə görüşü nəzərdə tutulur. Nümayənde heyətinin sabah (bu gün) Naxçıvan Muxtar Respublikasına da səfəri planlaşdırılır.

İran səfirləri bildirir ki, bir çox tarixi və mədəni ortaqlıqları nəzərə alaraq Azərbaycan ölkəsinin xarici siyasetində xüsusi yeri tutur: "İran parlamentinin nümayəndə heyətinin Azerbaycana səfəri də dost və qardaş ölkə ilə bu istiqamətdə dəyərləndirilir. İranın nümayəndə heyətinin bu səfərinin parlamentlərarası əməkdaşlıqların, ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişafi üçün lazımi bazanı yaradacağına ümidi edilir". **Səfərlə bağlı "Şərq"ə danışan Azərbaycan Demokrat Partiyasının (ADP) sədri Sərdar Cəlaloğlu bildirib ki, İranla Azərbaycan arasında çox ciddi və tarixi əlaqələr var:** "Azərbaycan ərazisinin böyük hissəsi İranla həmsərhəddir. Bu baxımdan iki ölkə arasında iqtisadi əlaqələr mövcuddur. Həmin əlaqələrin olması da normaldır. Qonşu dövlətlərlə müəyyən əlaqələr yaratmaq, münasibətləri inkişaf etdirmək lazımdır. Melumdur ki, İran bölgədə yerləşən dövlət olduğunu Qurabağın bərpasında iştirak etmək istəyir. Bu baxımdan rəsmi Tehran bölgədəki proseslərde maraqlıdır. Düşünürəm ki, İran və Azərbaycan rəsmilərinin görüşü zamanı müxtəlif sahələrdə danışıcılar olacaq".

Yegane

Aclıq başlayıb....

Ermənilər qara boğazlarının hayına qalıblar

Təkcə müharibə iştirakçıları deyil, digər təbəqənin nümayəndələri də çörək tələb edəcəklər

"Ötən gün Ermənistanda Müdafiə Nazirliyinin binası qarşısında müharibə iştirakçıları və onların yaxınları etiraz aksiyası keçirib. Etirazçıların əsas tələbi maliyyə yardımının verilməsi olub.

Çünki Ermənistanda hərbi qulluqçulara, eyni zamanda ikinci Qurabağ müharibəsi iştirakçılarına herbi döyüş əməliyyatlarında iştirak etmiş şəxslərə maddi dəstəyin göstərilməsi ilə bağlı problemlər yaşandıqdadır. Bundan öncə də, bir neçə dəfə Müdafiə Nazirliyinin binası qarşısında əsgər anaları, eləcə də onların yaxınları bir sıra etiraz aksiyaları keçirdiblər. Onların əsas tələbi o zaman öz övladlarının və yaxınlarının taleyinin müəyyən olunması ilə bağlı olub.

Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında politoloq İlyas Hüseynov deyib. Politoloq qeyd edib ki, Ermənistanda əhalinin müəyyən bir qismi Qurabağ döyüşlərində iştirak etmiş şəxslərin hərbi biletlərində müharibə iştirakçısı olmaması ilə bağlı qeydlərinə etiraz edirlər: "Çünki hərbi biletlərdə onların döyüslərdə iştirak etməməsi qeyd olunub. Belə demek mümkündürse, onlara heç bir maliyyə yardımı ayrılmayacaq. Təzminat almayıacaqlarını biləndən sonra həmin şəxslər mitinq keçirmək qərarını veriblər. Ümumilikdə götürəndə Ermənistanda geləcəkdə bu kimi problemlərin

olması tez-tez müşahidə edilə bilər. Çünkü Ermənistanda iqtisadi durğunluq, herbi əməliyyatlar zamanı vurulmuş külli miqdarda zərər ölkədə depressiya vəziyyəti yaradıb. Bu vəziyyət həm müxalifətə, həm iqtidarda, həm də əhalinin müxtəlif sosial təbəqələrində geniş hiss olunmaqdadır. Ona görə də bu tipli aksiyaların Ermənistən digər orqanları qarşısında keçiriləcəyini proqnozlaşdırmaq mümkündür".

i.Hüseynov əlavə edib ki, iqtisadi vəziyyətin çox məhdud olması, xarici işlərlə hesabına dövlət bütçəsini doldurmaq məqsədi gündən Ermənistən rəhbərliyi bu cür fors-major vəziyyətlərə hazırlıqsız yaxalanıb: "44 günlük müharibədə Azərbaycan tərəfindən vurulan ağır və sarsıcı zərbələr nəticəsində Ermənistən demografik, sosial, iqtisadi cəhətdən böyük sarsıntılar keçirməkdədir. Bu cür mətinlər də təbii ki, onun beynəlxalq nüfuzuna, imicinə xələl getirir. Eyni zamanda daxildəki problemləri həll edə bilməyən bir dövlət təəssüratı yaradır. Buna görə də Ermənistən öz daxili siyasetinə, regional mövqeyinə və geləcək planlarına baxması ilə bağlı böyük suallar yaranmaqdadır".

Aynurə Pənahqızı

Türkiyədə yağan güclü qar 25 kilometrlik tixaca səbəb oldu

Türkiyənin şimal-qərbində yağan güclü qar nəqliyyatın hərəkətini iflic edib.

Trend-in məlumatına görə, sərəgən axşam saatlarından etibarən başlayan qar Balıkesir vilayətində bir sıra yolların bağlanmasına səbəb olub.

Balıkesir-Bursa magistralında 25 kilometr uzunluğunda tixac qeydə alınıb.

Bursadan Yalovaya gedən yol da avtomobilərin hərəkəti üçün bağlanıb.

Putin sosial mediadan birbaşa istifadə etmir

ilon Maskın Prezidentlə etdiyi təklifi Kremlən cavab geldi

**Kremlən Maskın təklifinə cavab
geliib.**

Sputnik Azərbaycan CNN Türk-a istinadla xəbər verir ki, Putinin metbuat katibi Dmitri Peskov məsələyə belə münasibet bildirib: "Ümumiyyətlə, məraqlı teklifdir. Amma əvvəlcə bunun nə mənaya geldiyini, bize konkret nə təklif olunduğunu başa düşməliyik. Bildiğiniz kimi, prezident Putin sosial mediadan birbaşa istifadə etmir, hesablarını da şəxsən özü idarə etmir", - deyə Peskov bildirib.

Qeyd edək ki, bu günlərdə ilon Mask "Twitter" hesabından Putine ünvanladığı mesajında rus dilində "Clubhouse"da səhəbə etmək üçün mənə qoşulmaq istərdinizi?" - deyə yazılmışdı. Xatırladaq ki, ilon Mask bu yaxınlarda Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla telefonla danışaraq Türkiyədəki dövlət və özəl sektora aid şirkət və müəssisələrlə kosmik texnologiyalar sahəsində əməkdaşlıq məsələlərini müzakirə edib.

Fikir, söz və məlumat azadlığının, plüralizmin inkişaf etdirilməsi

Yaşadığımız informasiya cəmiyyətində həmisi xəbər tələbat olub. Ele bu gün də insanlar yenilik sorağındadırlar. Lakin bir neçə əsr əvvəldən fərqli olaraq indi informasiyanın mənbələri dəha çoxdur - qəzet, jurnal, radio, televiziya, sosial şəbəkələr. Əvvəl sadəcə çap mətbuatı var idi və insanlar oxuyurdular. XXI əsrde isə dilləmek, izləmek, nəzərdən keçirmek imkanları informasiya mənbələri arasında ciddi rəqabət yaradır.

Auditoriya bu və ya diger informasiya mənbəyinə üz tutarkən fərqli meyarları nəzərə alır. Kimi üçün operativlik, kimi üçün obyektivlik, kimi üçün de interaktivlik əsasdır. Ele isə sual yaranır: nə vaxtadək belə davam edəcək? Həqiqətənmi bundan sonra auditoriyanın informasiya mənbəyi sarıdan daimi alternativləri olacaq? Həmin "B variant"ları tədricən artacaq, ya azalacaq?

"Şərq" qəzeti olaraq bu barədə daha etraflı məlumat almaq üçün sosial media üzrə tədqiqatçı Vusal Məmmədzadə ilə həmsəhərət oldu:

- Yeni medianın KİV-in inkişafına təsiri nedən ibarətdir?

- Bildiyim kimi, jurnalistika həmisi elmi-texniki təreqqinin gətirdiyi yeniliklərdən bəhrənəb. Xüsusilə, kommunikasiya sahəsindəki nailiyətlər xəberin elde olunması, emalı və yayımı prosesində fərqli üsul və formaların yaranması ilə nəticənəb. XX əsrin sonlarında internetin gündəlik həyatımıza sürtətə daxil olması, onlayn platformaların yaranması isə jurnalistikaya yeni məzmun qazandırıb. Məsələn, artıq media qurumları dəqiqələrlə, saniyələrlə yox, millisanıyələrlə yarışırlar. Yəni media qurumları arasında rəqabət artıb. Amansız rəqabət mühiti KİV-in fealiyyətinin də inkişafına gətirib çıxarıb. XXI əsrin əvvəllerində "mediada konvergensiya (bir nöqtədə cəmləşmə)" anlayışı məşhurlaşmışdı. Bu anlayış çox keçmədən, demək olar, bütün media qurumlarının iş prosesinə təsir etdi. Söyüdən dövrə informasiya ilə zəngin yeni platformalar yaranırdı: sosial şəbəkələr, veb saytlar, forumlar və s. auditoriya informasiya eldə etmək üçün alternativlər təklif edirdi. Bütün bu platformalar sonradan "yeni media alətləri və ya platformalar" ki-

mi adlandırmılağa başlanıldı. Qəzet, jurnal, televiziya və radio kimi enənəvi media platformalarının auditoriyanı da sürətli yeni platformalara üz tuturdular. Ənənəvi media prosesə uyğunlaşmaq üçün yeni media ilə "əməkdaşlığı" məcbur oldu: qəzetlər, televiziylər və s. sosial media platformalarında öz hesablarını yaratırlar və digər yeni media aletlərindən istifade etməyə başlırlar. Beləliklə,

kanlardan məharətlə istifadə etmək lazımdır. Digər tərəfdən, hər platformanı öz xarakterinə uyğun istifadə etmək tələb olunur. Məsələn, qəzet üçün yazılmış bir sehi-fəlik yazını sosial mediada paylaşsaq, onu heç kim oxumayaçaq. Digər tərəfdən, redaksiya vəb saytında və digər platformalarda artıq yayılmış məlumatları qəzetdə də dərc etməməlidir. Oxucu qəzetdəki metnləri yalnız çap versiyada tapmalıdır. Digər platformalarda, məsələn, sosial mediada ise növbəti sayda dərc olunacaq maraqlı yazılarla bağlı anons xarakterli materiallar təqdim oluna bilər. Yəni müasir informasiya mühitində qəzetlərin mövcudluğunu qoruyub saxlaması

şıq və bu gün başqa informasiya mənbələri olduğu üçün, biz də seçimimizi dəyişmişik. Qərbən bəzi ölkələrində isə qəzet oxumaq ənənədir. Məsələn, Böyük Britaniyada bu gün artıq aktuallığını itirməkdə olan səhər yeməyindən öncə qəzet oxumaq ənənəsi var. İnsanlar yuxudan oyananın sonra səhər yeməyi süfrəsində qəzet oxuyaq günə başlayırlar. Bizdə isə belə ənənə olmayıb. Bu gün Qərbələ özümüzü qəzet oxumaq sahəsində müşayiəs edirikse, bu ənənələri də nəzərə almalyıq. Mənə, tendensiya her yerde eyni nəticələrə səbəb olur.

- İndi ele şərait yaranıb ki, fotoparati, azca yazma qabiliyyə-

məncə, bu gün mümkün deyil. İndi rəsmi səviyyədə hansı platformaya istifadəçi girişinə qadağa qoyulsala, həmin platformaya daxil olmaq istəyen istifadəçi mövcud texniki imkanlardan istifadə etməklə buna nail olacaq. Yəni bu gün sosial medianın məhdudlaşdırılması üçün cəhdlərin uğurlu alınacağına inanmiram. Amma sosial media istifadəçiləri də paylaşıdları hər sözün məsuliyyətini dərk etməlidirlər. Bu gün bütün platformalar öz qaydaları möv-cuddur və bu qaydaları pozan şəxslərin fəaliyyəti məhdudlaşdırılır. Digər tərəfdən, hər ölkənin öz məşəti, həyat və düşüncə tərzi olduğunu nəzərə alsaq, hər bir ölkə-

"Media qurumları saniyələrlə yox, millisanıyələrlə yarışırlar"

Vüsal Məmmədzadə: "Belə olan halda çap mətbuatı konvergensiya prosesində iştirak etməlidir"

konvergensiya prosesində iştirak etdilər. Konvergensiya ənənəvi mediaya itirdiyi auditoriyanı yeni media platformalarında qazanmağa imkan yaratdı. Konvergensiya ilkin mərhələdə çox mürəkkəb proses kimi görünse də, hazırda demək olar, bütün media qurumları bu prosesi keçiblər. Bu gün sosial media platformasında fealiyyət göstərməyən qəzet, jurnal, televiziya və radio təsəvvür etmək çox çətdir. Fikrimə, yeni medianın KİV-in inkişafına ən böyük töhfəsi, ele konvergensiyadır.

- Necə düşünürsünüz, yeni media alətlərindən istifadə, həmçinin vətəndaş jurnalistikənin inkişafı qəzetçiliyin yaşama-

çox çətin görünse də, işin düzgün təşkil ilə buna nail olmaq mümkündür.

- Bəziləri düşünür ki, əsas məsələ klassik ənənələrə sadıq qalmalıq həm də yeni tendensiyalardan geri qalmamaqdır. Sizcə, bu, mümkündür?

- Əlbəttə! Bayaq da dediyim kimi, əsrin ilk illərində ənənəvi medianın yeni media ilə əməkdaşlığı başlaması, ele sizin söylədiyiniz fikrin təsdiqidir. Jurnalistikənin mahiyyəti heç vaxt dəyişməyib. Jurnalistlərin vəzifəsi həmisi cəmiyyəti məlumatlandırmaq olub. Dəyişen texnoloji avadanlıqlar, forma və üslublardır. Klassik ənənələr bu gün də yaşayır, sadəcə,

"Qəzeti yaşaması üçün onlayn platformaların yaratdığı imkanlardan məharətlə yararlanmaq lazımdır"

Sına necə təsir göstərir?

- Radio və televiziya yayımının ilk illərində bəzi şəxslər düşünürdülər ki, artıq, çap mediasının ömrü başa çatıb. Biz bu haqda jurnalistika dərsliklərində də oxumuşuq. Amma davam edən proseslər proqnozlar düz olmadığını göstərdi. Bu gün yeni medianın dənisişir, amma yene də köşklərde qəzetlər satılırlar. Əlbəttə, çap materiallarının operativlikdə yeni mediaya qalib gələcəyini gözləmək məntiqsizdir. Dünya tərcübəsi onu göstərir ki, qəzetlər rəqabətin güclü olduğu dövrdə də düzgün qərarlarla mövcudluğunu qoruyub saxlaya bilər. Məsələn, dövrdən ən məşhur qəzetlərindən "Nyū York Tayms" multimedya jurnalistikasının ən təze formatlarından biri - longridin yaradıcılarındandır. Bu format onlayn platformalar üçün nəzarətə tutulub. Bu gün, demək olar, bütün qəzetlərin onlayn platformalarda fealiyyəti mövcuddur. Bununla birlikdə, qəzet çapı da davam etməkdədir. Qəzeti yaşaması üçün, düşünürəm, ilk növbədə, konvergensiya uşurla iştirak etmək və onlayn platformaların yaratdığı im-

yeni tələblərə uyğunlaşdırılub və ola bilsin, görüntüsü dəyişib.

- Etiraf etmək lazımdır ki, İKT-nin daha çox inkişaf etdiyi Qərbədə qəzetçiliyə münasibət bizdən daha yaxşıdır. İnsanlar qəzet oxuyurlar. Ele isə bizdəki çatışmazlıq nədir? Həmin səviyyəyə çatmaq üçün nə etmək lazımdır?

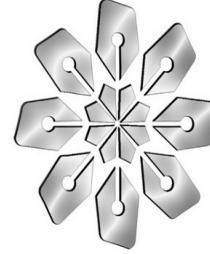
- Statistika göstərir ki, qəzet və jurnallar, hətta kitabların auditoriyası sürətli kiçilir. Tendensiya bu gün bütün dünyada davam edir. Yeni əslində, bizdə fərqli vəziyyət yaşınanır. Sual oluna bilər ki, biz özümüzü kiminlə müqayisə edirik? Mənə, Fransa ilə müqayisə düzgün olmazdı. Çünkü bilirki, Fransa qəzet, jurnal və kitab oxuma səviyyəsində digər dövlətlərdən fərqlənir. Burada insanlar həmisi oxuyublar. Yeni medianın gelişisi ilə orada da oxuyanlar azalmasına rəğmən, ənənə olduğu üçün hazırda da çap məhsullarının kifayət qədər auditoriyası var. Bizdə vəziyyət, bir qədər fərqli olub. Əlimizdəki vasitə qəzet olduğu üçün onu oxumuşuq. Qəzeti informasiya mənbəyi kimi bax-

ti olan hər kəs özünü jurnalist hesab edir. Bu mənfi tendensiyanın qarşısına almaq üçün nə etmək lazımdır?

- "Vətəndaş jurnalistikası" termininin ortaya çıxdığı ilk illərdə elmi mühitdə müzakirələr və hətta mübahisələr yaranırdı. Bəzi nəzəriyyəçilər bununla peşəkar jurnalistikakanın sonunun gəldiğini düşünürdülər. Digərləri isə deyirdilər ki, bu, informasiyaların daha operativ yayımına gətirib çıxaracaq. Zaman hər iki tərəfin müəyyən mənada haqlı olduğunu göstərdi. Bu gün, xüsusilə, smartfonların həyatımıza daxil olması ilə, demək olar, hər gün hamımız, ən azı, bir xəber istehsal edir. Bu işi görməyi sevənlər isə müəyyən mərhələdən sonra özlərini jurnalist kimi təqdim edirlər. Bu gün jurnalistlərle hər hansı platformada informasiya yayımılanan şəxslərin gördüyü iş eyni olsa da, jurnalistlər bunu peşəkar şəkildə edirlər. Biz bu gün heç kimə deyə bilmərik ki, sən jurnalist deyilsən, niyə özünü jurnalist kimi təqdim edirsən? Bir şəxs informasiya çatdırırsa, jurnalist olmasa da, müəyyən mənada, jurnalistlərə rəqib olur. Təbii ki, qeyri-peşəkarların sayının artması və informasiya mühitinin dezinformasiya və yarımcıq məlumatlarla bulanması yaxşı hal deyil. Amma bu vəziyyəti də auditoriya düzəltməlidir. Qeyri-peşəkarlar ne qədər çox oxunsalar, o qədər çox xəber istehsal edəcəklər. Auditoriyanın səviyyəsi artsı, qeyri-peşəkarlar özleri tədricən yoxa çıxacaqlar.

- Sosial medianın məhdudlaşdırılmasına münasibətiniz necədir?

- Söz azadlığının istənilən formada məhdudlaşdırılmasına qarşıyam. Digər tərəfdən, sosial medianın məhdudlaşdırılması,

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyi

nin de söz azadlığını məhdudlaşdırmaq şərtlə ilə internetdən istifadə qaydalarını müəyyən etməsi arzuolunandır. Məsələn, Finlandiya internetdən istifadə qaydalarını ugurla tətbiq edir və Avropa İttifaqında da bununla bağlı qəbul olunan müxtəlif qayda və qanunlar var. Bu sənədlərdə internetdən istifadəyə aid, demək olar, bütün müddəələr ek-sini təpib və bu, internetdən istifadənin tənzimlənməsinə kömək edir.

- Necə düşünürsünüz, müasir dövrün tələbi daha çox operativ olan vətəndaş jurnalistikasına, yoxsa daha obyektiv olan peşəkar jurnalistikayadır?

- Bayaq da dediyim kimi, burada seçim auditoriyanındır. Azərbaycandan danışırıqsa, bu gün sosial mediada informasiyanın daha sürətli yayıldığını və auditoriya tərəfindən daha asan qəbul olunduğunu görürük. Yəqin, qarşadakı illərdə də operativliyə tələb daha çox olacaq. Peşəkar jurnalistika isə sosial mediadakı amansız rəqabət mühitindən necə qalib çıxacağının yollarını axtarmalıdır. Çünkü istifadəçi hadisə ilə bağlı birinci eşitdiyi məlumatı dəha rəhat qəbul edir və sonra eşitdikləri ni sorğulamağa başlayır. Düşünürəm, haqqında danışdıgımız internetin hüquqi cəhətdən tənzimlənməsi mexanizminin işə düşməsi, eləcə də, auditoriyanın səviyyəsinin yüksəlməsi ilə sosial mediadakı qeyri-peşəkar informasiya mənbələri də tədricən ömrünü başa vuracaq və onların yerini peşəkar media kanalları tutacaq.

Kənan Novruzov

Azərbaycan Respublikasının Medianın İnkişafı Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə çap olunub

Bir gün Xocalıda toplaşın, soyqırım qurbanlarına abidə ucaldacağıq

Ancaq indi çalışmalıyıq ki, faciə ilə bağlı tədbirlər hazırlayaq və dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb edək

Fevralın 26-sı Xocalı soyqırımının iyirmi doqquzuncu ildönümüdür. Hemin gün ümumi təhsil müəssisələri və uşaq-gənclər inkişaf mərkəzlərində ilk dərs və məşğələlər faciənin 29-cu ilinə həsr ediləcək.

Xocalı soyqırımının iyirmi doqquzuncu ildönümünün keçirilməsi ilə əlaqədar Bakı Şəhəri üzrə Təhsil idarəsinin Tədbirlər Planı təsdiq edilib.

Tədbirlər Planının təsdiq edilməsi barədə əmərə əsasən, karantin rejiminin tələbləri nəzərə alınmaqla təhsil müəssisələrində Xocalı soyqırımına həsr olunmuş onlayn tədbirlər keçiriləcək.

"Şərq"lə həmsöhbət olan BDU-nun Jurnalistika fakültəsinin professoru, tarixçi-alim Nəsiman Yaqublu Xocalı faciəsinin 20-ci əsr-də azərbaycanlılara qarşı töredilmiş

ən böyük qətiyam olduğunu söyləyib: "Təəssüf ki, cinayətkar ermənilərin cəzalandırılmasına nail ola bilməmişik. Xocalı soyqırımı ilə bağlı əlimizdə faktlar, fotolar, videolar var. Beynəlxalq təşkilatlar bu məsələdə Azərbaycana yetərincə dəstək vermirlər.

Biz unutqan olmamalıyıq. Çalışmalıyıq ki, Xocalı soyqırımı ilə bağlı tədbirlər hazırlayaq və dünya ictimaiyyətinin diqqətini cəlb edək.

İnanıram ki, bir gün Xocalıda toplaşın, orda soyqırımın qurbanlarına abidə ucaldacağıq. Hələ ki, bunları Azərbaycanın digər bölgələrində həyata keçirməliyik.

Soyqırımı ilə bağlı tədbirlərin intensivliyini artırmaq, Beynəlxalq təşkilatlarla əlaqələri gücləndirmək, Xocalı haqqında müxtəlif dillərdə kitabların çap edilməsi, filmlərin çəkilməsi işləri-

nə baxılmalıdır.

Hər azərbaycanlı bilməlidir ki, 1992-ci il fevralın 26-da 600-dən çox günahsız insan ermənilər tərəfindən milli, dini mənşəbiyyətinə görə qətlə yetirilib, biz bunu gənc nəslin beyninə hekk etməliyik".

Nəsiman müəllim həmçinin Xocalı soyqırımı ilə bağlı ilk kitabı 1992-ci ilde özünü yazdığını da vurğulayıb: "Qeyd etmək istəyirəm ki, Xocalı faciəsi ilə bağlı müxtəlif ölkələrdə diaspora təşkilatlarımız, səfirlerimiz fəaliyyət göstərməlidir. Tədbirlərə yalnız azərbaycanlıları deyil, başqa xalqların nümayəndələrini, xarici media mənşəblərini da dəvət etməlidirlər".

Samirə Ərəbova

yanacağa sərf olunan xərc xeyli azala bilər". Məsələyə digər aspektən yanaşan iqtisadçı-ekspert Kazim Məmmədov "Şərq"ə açıqlamasında deyib ki, ödənişlərin artması nəqliyyat xərclərində deyil, bir çox istehlak məhsullarında da özünü göstərir. Bu da gələcəkdə inflasiyaya səbəb olacaq: "Bu gün ölkədə benzin və dizel yanacaqlarının qiymətlərinin iqtisadi davranışlara necə təsir göstərəcəyini təxmini müəyyən etmək üçün ilk növbədə ölkədə istifadə olunan avtomobilərin mühərriklərinə baxmaq lazımdır. Azərbaycanda texminen 95 oktanlı benzinə işləməli olan avtomobillər maksimum 20-25 faizi aşırı. Yəni hər 4 və ya 5 avtomobilən biri. Hansı benzindən istifadə məsələsinə gəlince, məsələn, bildirirək, 2005-ci ildən sonra istehsal olunan maşınlar 95-lə işləməlidir. Amma o ma-

Hər sürücü aya ortalama 200 manat benzinə pul xərcləyir

"Bizim xərcimizin çox çıxmاسının əsas səbəbi odur ki, yanacağa müxtəlif qatqlar qatılır"

Azərbaycandakı sürücülərin ekseriyəti Al-92 markalı benzindən istifadə edir. Bu da onların 65 faizini təşkil edir. Qeyd edək ki, bu statistikanı Media-Analiz Mərkəzinin keçirdiyi sorğunun nəticəsi təsdiqləyir.

Sorghuda 725 respondent iştirak edib ki, onların da 86,8faizi kişilər, 13,2 faizi isə qadınlar olub. Rəyi soruşularının 4-de 1-faizi yanacağa sərf etdikləri aylıq xərcin 100 manata qədər, 319 nəfər 44 faiz, 21 faizi 200-300 manat, 10 faizi isə 300 manatdan yuxarı olduğunu bildirib. Yanvarın 4-de Tarif Şurası Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin (SOCAR) xahişi əsasında ölkədə yanacağın qiymətinin qaldırılması barədə qərar qəbul edib. Beləliklə, Al-92 markalı benzinin pərakəndə satış qiyməti 1 litr üçün 1 AZN, dizel yanacağının qiyməti isə 0,80 AZN müəyyənləşdirilib. Yəni hazırda ölkədə ən ucuz benzin məhz yerli istehsal olan Al-92 brendidir. Al-95 və Al-98 markalı benzin isə xaricdən istehlak olunur. Mə-

səle ilə bağlı nəqliyyat üzrə ekspert El-məddin Muradlı "Şərq"ə açıqlama verərən bildirdi ki, əger ölkədə istehsal olunan yanacağın keyfiyyəti yaxşı olsa və qatqısız satılsa sürücülərin hazırlığı xərcləri 30 faizə qədər azala bilər: "Yanacağın sərfiyyatı ilə bağlı proses təbii ki, hamida eyni ola bilməz. Avtomobilin mühərrikinin gücünə görə fərqli miqdarda yanacaq sərf olunur. Eleləri də var ki, iş adamıdır, bütün gün yollardadır. Onun aylıq xərci bəlkə də min manatı ötür... Son vaxtlar bizdə benzin və dizelin qiyməti qalxandan sonra yanacaq sərfiyyatı birdən-bire artmağa başlaşdı. Yəni deyək ki, əvvəl on manata 11 litr benzin alıb 100 km hərəkət edə bilən adam indi 11 manata həmin benzini alıb 70-80 kilometrə güclə çatır. Problem budur. Bizdə yanacağın keyfiyyəti yaxşı olsa, ister dizel, isterse də benzin qatqısız satılsa inanın ki, həmin sorğuda iştirak edən insanların, eləcə də başqalarının xərci ən az 30 faiz azalar. Bizim xərcimizin çox çıxmاسının əsas sebəbi odur ki, yanacağa müxtəlif qatqlar qatılır. Bu hallar olmasa tam əminliklə deyə bilərəm ki,

şin Rusiyada istehsal olunubsa, onun üçün 95 yox, 92 kifayətdir. Yaxud Koreyadan gelibse, hətta 2008-2009-cu ilin avtomobili olsa da, onlar 92 oktanlı benzinə işləməlidir. Avtomobilin texnikası istehsəlçi tərəfindən hazırlananda, xüsusi elektron idarəetmə sistemi konkret oktanlı benzine hesablanır. Əger o, orijinal qalırsa və yaxud ola bilsin ki, köhnə avtomobilər modernləşdirilib təzə avtomobilər kimi 95-e hesablanırsa, ona zavodun məsləhət bildiyi benzini tökmək lazımdır. Əks halda avtomobilin mühərrikinin ömrünü azaldır, yanacaq sərfiyyatı da artır. 92 oktanlı və dizel yanacağının qiymətinin artması avtomobil istifadəçilərinə çox ciddi təsir göstərib. Bu o demək deyil ki, qiymət artımı avtomobil istifadəsinə azaldıb. Əksinə, bu gün tixaclara baxıqdə görünen mənzərə hər şeyi aydın göstərir. Söyügedən qiymət artımdan ən böyük yük yene də istehlakçı olan vətəndaşların üzərinə düşür və bu, sadəcə nəqliyyat xərclərində deyil, bir çox istehlak məhsullarında da özünü göstərir. Yəni bu, çox keçmədən aşağı-yuxarı bütün sahələrə nüfuz edəcək ki, bu da gələcəkdə inflasiyani artıracaq. İstisna kompensasiyaların belə bahalaşmanın qarşısını ala bilecəyini düşünmürəm".

Əğarza Elçinoğlu

İllik 120 min manat...

Dövlət bütçəsində ayrılan vəsait partiyanın inkişafına və təşkilatlanmaya sərf olunacaq

Milli Məclisde təmsil olunan siyasi partiyalara dövlət bütçəsində nəzərdə tutulan vəsait ödənilib.

Partiyalara maliyyə yardımının göstərilməsi üçün 2021-ci ilin dövlət bütçəsində 4 milyon manat vəsait nəzərdə tutulub. Maliyyə Nazirliyindən verilən məlumatə görə, ilin birinci rübü üzrə 10 siyasi partiyaya ümumilikdə 857,5 min manat məbləğində vəsait ödənilib. Vətəndaş Birliyi Partiyasının sədri, deputat Sabir Hacıyev isə vəsaitdən imtina edib.

Milli Məclisde təmsil olunan Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasının Mərkəzi icra Aparatının rəhbəri Samir Əsədli "Şərq"ə deyib ki, parlamentdə təmsil olunan partiyalara 2013-cü ildən etibarən dövlət bütçəsində vəsait ayrılır. Onun sözlərinə görə, hər dəfə Milli Məclisde mandat sahibi olan Vətəndaş Həmrəyliyi Partiyasına da bu istiqamətdə vəsaitlər ayrılib: "Ayrılan vəsait mərkəzi aparadatda və rayon təşkilatlarında çalışan üzvlərə emekhaqqı verilməsi, partiyanın texniki işlərinin görülməsi, təşkilat məsələlərlə bağlı ezamiyyətə sərf edilir. Bütçədən partiyalara maddi dəstək olunması müsbət haldır, amma ayrılan vəsait partiyanın bütün ehtiyaclarının ödənilməsinə kifayət etmir. Əlavə olaraq parlamentdə təmsil olunan partiyaların sayının artırması ilə əlaqədar ayrılan məbləğ azaldılır. Bu da müəyyən çətinliklə yaradır".

Bütçədən vəsait alan Milli Cəbhə Partiyasının sədr müavini Məhəmməd Əsədullazadə də "Şərq"ə bildirib ki, parlamentdə təmsil olunan siyasi partiyalara dövlət bütçəsindən vəsait ayrılması əsasən siyasi partiyaların inkişafına hesablanıb. Partiya funksionerinin sözlərinə görə, qurumlara maliyyə yardımını edilməsi onların səmərəli çalışmasına, təşkilatlaşmasına və cəmiyyətdə dinamik şəkildə fəaliyyət göstərməsinə müəyyən mənada təkan verir: "Milli Cəbhə Partiyası Milli Məclisde təmsil olunduğu görə partiyaların maliyyələşməsi haqqında qanuna uyğun olaraq bize də vəsait ayrılib. Ayrılan vəsait partiyanın inkişafına və təşkilatlanmaya sərf olunacaq. Milli Məclisde təmsil olunan partiyalara ayrılan vəsait deputat sayına görə müəyyənleşir. İllik vəsait 120 min manatdan başlayır".

İsmayıllı Qocayev

Neftin qiymətini soyuq havalar bahalaşdırır

Belə hava şəraiti enerjiye uyğun olan tələbatı yaradır

"Azeri Light" markalı neftin bir bareli 1,57 dollar və ya 2,50 faiz bahalaşır.

Nəticədə dünya bazarında Azərbaycan neftinin bir barelinin qiyməti 64,34 dollar təşkil edib. Qeyd edək ki, Azərbaycan neftinin bir barelinin qiyməti 2020-ci ilin aprel ayında minimal səviyyədə - 15,81 dollar olub, 2008-ci ilin iyulunda isə maksimum qiymətə - 149,66 dollara satılıb.

Bahalaşmanın hansı həddə qədər davam edəcəyi və səbəblərinə dair "Şərq"ə açıqlama verən Neft Araşdırma Fonduñun rəhbəri, iqtisadçı İlham Şaban bildirib ki, neftin qiyməti bütün dünyada bahalaşır: "Azərbaycan nefti de bu bahalaşmaya uyğun olaraq adekvat qiyməti nümayiş etdirir. Bahalaşmanın səbəbləri odur ki, dönyaın şimal yarımkürəsində kəskin soyuqlar baş verir. Belə hava şəraiti isə enerjiye uyğun olan tələbatı yaradır. Ona görə də birjallarda daha çox qaz və neft məhsulları alınır, insanlar isinmək istəyirlər. Hələ ki, bu həftə ərzində soyuqların davam edəcəyi bildirilib. Bundan sonra hava şəraiti yumşalsısa, neftin qiyməti de ucuzaşacaq".

Yegane

İnternet vasitəsilə dövlətlər biri-birinə təzyiqlər edirlər

**Kibertəhlükəsizliklə bağlı
yeni ixtisasların yaradılması vacibdir**

Təhsil naziri Emin Əmrullayev Azərbaycanda yeni ixtisasların yaradılacağını bildirib. Onun sözlərinə görə, növbəti tədris ilində yeddi ixtisas yaradılacaq: "Uğurlu olan SABAH qruplarının magistratura səviyyəsində yeni olan - kibertəhlükəsizlik, kompüter elmləri, şəhərsalma və planlaşdırma və sair ixtisaslar yaradılacaq".

Nazir qeyd edib ki, Azərbaycanda peşə təhsilinin də inkişafı ilə bağlı işlər görürlər: "Hazırda peşə təhsilinin nüfuzunun

qaldırılması istiqamətində işlər aparılır. Biz sentyabr ayında qısa müddəti kursların hazırlanması, yüksək peşə ixtisası modelleri üzərində yeni peşə ixtisası təhsillərini təhvil vermək istəyirik. Bu təxminən 600-ə yaxın sağirdi əhatə edəcək. Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə danışan "Xəzər" Universitetinin Direktorlar və Qeyyūmlar Şurasının sədri, professor Hamlet İsaqanlı bildirib ki, Qərb dünəyindəki təhsil sistemində belə bir prinsip var: xüsusi ixtisasların siyahısı tərtib olunur, ancaq mütələq həmin ixtisaslar öyrənilməlidir deyə bir anlayış yoxdur: "Ölkəmizdə ixtisaslarla bağlı hə-

mişə bir siyahı olub. Ona görə də yeni ixtisasların yaradılması çox mühümdür. Məsələn, hazırda kibertəhlükəsizlik kompüter elmlərinin canıdır. Çünkü ne qədər dövlətlər bir-birinə internet vasitəsilə təzyiqlər göstərirler. Bir dövlət seçkiyə təsir edir, digər ölkə təhlükəsizliyinə aid məlumatları əldə edir. İndi dünyada peyklerdən tutmuş hər seydən avtomatlaşdırılmış şəkildə istifadə olunur. Ona görə də yeni ixtisasların yaradılmasına çox ehtiyac var".

Professor qeyd edib ki, şəhərsalma və planlama kimi ixtisaslar da lazımdır: "İxtisaslar bakalavr və magistr səviyyəsində genişlənməlidir. Bu, olduqca təbii bir hadisədir. Cox yaxşı olardı ki, lazımlı ixtisasların siyahısını hazırlayaq, məzmununu müəyyən edək, xarakteristikasını aydınlaşdırıq və bu ixtisasları elan edək. Ali məktəblər də həmin ixtisasları uyğun bilsələr, açarlar. Gələcəkdə yeni texnologiyaların və yaxud cəmiyyətin inkişafı ilə elaqədar qarşıya çıxan problemlərin həlli həddindən artıq mühüm olanda bu sahədən mütəxəssislərin hazırlanması lazımlı gələcək. Təbii ki, ixtisasların adı, siyahısı və xarakteristikası lazımdır. Bu baxımdan yeni ixtisasların yaradılması müsbət hadisədir".

Yeganə Bayramova

Bəzən çox gecikirik

Korrupsiyalasmış idarələr vaxtında yoxlanılmalıdır

Maliyyə Nazirliyi Viddadi Muradovun "Azərxalça" ASC-nin idarə Heyətinin sədri olduğu dövrə bağlı araşdırma-ya başlayıb.

Nazir Samir Şərifovun əmri ilə, adıçəkilən qurumun maliyyə-təsərrüfat fəaliyyəti yoxlanılır. "Azərxalça" ASC-nin yarandığı dövrən indiki zamanı qədər olan müddət təftiş edilir. Həmçinin ASC-nin bütün müəssisələrində de bu araşdırma-mlar davam etdirilir. **Yoxlamaların effektiv nəticə verib-verməməsinə dair fikirlərini** "Şərq"lə bələşən iqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli bildirib ki, Maliyyə Nazirliyinin funksiyalarından biri dövlət bütçəsindən ayrılan vəsaitlərlə bağlı araşdırma-mlar aparmaqdır: "Təəssüf ki, "Azərxalça"nın rəhbərliyi ilə bağlı həbs tədbiri görüləndən sonra bu yoxlamalarla başlanıldı. Bəlkə de Maliyyə Nazirliyi araşdırma-mları öncədən aparsayıdı, neqativ halların qarşısını almaq daha tez olardı. Ona görə də "Azərxalça"da xoşagelməz hadisələr bir növ örnek olmalıdır. Büdcədən ayrılan vəsaitlərlə bağlı həm Hesablamalar Palatası, həm də Maliyyə Nazirliyi öz səlahiyyətlərindən daha ciddi istifade etməlidir. Çünkü sonradan üzə çıxan korrupsiya faktlarından məlum olur ki, büdcədən ayrılan vəsaitlər təyinatı üzrə xərclənmir və bu sahədə kifayət qədər problemlər yaşanır. Maliyyə Nazirliyi qanunvericiliyin verdiyi səlahiyyətlər çərçivəsində müəyyən yoxlamalar apara bilər. Lakin bu yoxlamalar hansısa neqativ hadisələr baş verəndən sonra yox, əvvəlcədən olmalıdır".

Yeganə

Uşaqlarınızı bağçalardan saxlamayın!

Əks halda onların psixikasında
ciddi problemlər yaranıa bilər

Bir neçə gündür ki,
məktəbəqədər
təhsil müəssisələrində
(uşaq bağçaları) əyani təhsil
bərpa edilib.

Məktəbəqədər təhsil
müəssisələrində
artıq heftə içi her gün əyani
telimlər ap-

rılaçlaq. Amma buna baxmayaraq, bəzi valideynlər öz övladlarını bağçaya göndərməkdə tərəddüb edirlər. Onlar bunu hem pandemiya ile, hem de uzun müddətdir ki, qapalı mühitdə qalan uşaqların yenidən cəmiyyətə adaptasiyasında çətinliklərin yaradacağı ilə əlaqələndirirlər. Bəzi valideynlər hesab edir ki, evdə qapalı şəraitdə qalmış uşaqların birdən-birə 6-7 saat ərzində bağçada qalması düzgün deyil. Bu onların ilk növbədə mövcud durumuna mənfi təsir edə bilər.

**Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə açıqlama
verən sosioloq Elçin Bayramlı** deyib ki, hər hansı bir ciddi problem olmayıcaq. Ekspertin sözlərinə görə, ilk günlər bəzi uşaqlarda re-adaptasiya problemi ola bilər: "Lakin hesab edirəm ki, bir-iki gündən sonra bundan heç bir əsər-əlamət qalmayacaq. Uşaqlar öz təbii mühitlərinə tez uyğunlaşacaqlar. Bu, onların sağlamlığı, tərbiyəsi və təhsili üçün əvəzolunmazdır".

E.Bayramlı qeyd edib ki, əks halda uşaq psixikasında da ciddi problemlər yaranıa bilər: "Bu səbəbdən də bağçaların açılmasını çox tədqiqətliyə hesab edirəm".

Rəqabət mühiti yaranacaq

Faydalı qazıntı yataqlarının hərrac yolu ilə istifadəye verilməsi Azərbaycan təcrübəsi üçün bir ilkdir

Azərbaycanda faydalı qazıntı yataqları hərrac qaydasında istifadəye verilecek. İqtisadiyyat Nazirliyindən verilən məlumatə görə, bununla bağlı Əmək Məsələləri Dövlət Xidmətinin Hərracların Təşkili üzrə Aukcion Mərkəzi ilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Mineral Xammal Ehiyatlarından İstifadə Agentliyi arasında razılışma əldə olunub. Məqsəd bölgelərdə dayanıqli inkişaf prinsiplerine əsaslanan rəqabətqabiliyyəti iqtisadi mühitin genişləndirilməsi, təbii resursların səmərəli istifadəsi və ətraf mühitin etibarlı mühafizəsi təmin edən ekoloji təhlükəsizlik sisteminin formalaşdırılmasıdır.

Mövzu ilə bağlı fikirlərini "Şərq"lə bələşən iqtisadçı-ekspert Eldəniz Əmirov vurğulayıb ki, faydalı qazıntı yataqlarının hərrac yolu ilə istifadəye verilməsi Azərbaycan təcrübəsi üçün bir ilkdir. Ekspertin sözlərinə görə, inдиya qədər bu təcrübədən istifadə edilməməsi bu yataqların istismarında, perspektiv layihələndirilməsində və potensialından maksimal istifadədə əngellər yaranan səbəblərdən olub: "Lakin bu işlərin hərraclar vasitəsilə icra edilməsi, təbii resursların səmərəli istifadəsi və ətraf mühitin etibarlı mühafizəsi təmin edən əsas amildir.

Bu, eyni zamanda yeni texniki və texnoloji yanaşmaları sürətləndirəcək. Həbelə, innovativ təbii qədər təqiblər stimul verəcək. Eyni zamanda ekoloji təhlükəsizliyin təmin edilməsində mühüm rol oynayacaqdır".

E.Əmirov qeyd edib ki, bu yanaşma ayrı-ayrı qurumlar arasında vahid koordinasiya sisteminin gücləndirilməsini də tələb edir: "Həzirdə hərracla bağlı Əmək Məsələləri Dövlət Xidmətinin Hərracların Təşkili üzrə Aukcion Mərkəzi ilə Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin Dövlət Mineral Xammal Ehiyatlarından İstifadə Agentliyi arasında razılışma əldə olunub. Bu ilkin razılıq öz səmərəsini vahid koordinasiyanın sistemli şəkil alması nəticəsində daha müsbət neticələr verə bilər. Həmçinin hərracın səmərəli təşkilinə və standartlara uyğun keçirilməsinə zəmin yaratmış olar. Ümumiyyətlə isə rəqabət təkmülün mühərriki, onun hərəkətverici qüvvəsidir. Hərrac isə bu fəaliyyətin təməlinde rəqabət mühitinin yaradılması deməkdir. Amma bir şərtlə ki, bu hərrac şəffaf və beynəlxalq aləmdə qəbul edilmiş qaydalar daxilində keçirilsin. Əgər qeyd edilən bu şərtlər təmin edilərsə, o zaman bunun işçidən azad olunmuş ərazilərdə mövcud olan faydalı qazıntı yataqları yenidən qiymət-

ləndirilməsində, işlənməsində, daha böyük səmərələrin əldə edilməsində, o cümlədən hasilat potensialından maksimal yararlanmadan son dərəcə müstəsna zəminlər yaranacaq. Əlavə kapitalın toplanması, əlavə iş yerlərinin formalşaması, yeni texnoloji, hətta deyərdim ki, nanotexnoloji yanaşmaların tətbiqi və digər çox sayılı üstünlük-lər müşahidə edə biləcəyik. Lakin bu hərrac zamanı şəffaflıq təmin edilməsə və hərrac iştirakçıları üçün bərabər imkanlar yaradılmazsa, o zaman bu yataqların işlənilməsində xüsusi faydalıların və səmərəliliyin əldə ediləcəyini gözləmek sadələvhələk olardı. Dündür, həzirdə hərracın şərtləri, digər detalları və istifadəyə veriləcək faydalı qazıntı yataqları barədə ətraflı məlumat yoxdur. Yalnız o bildirilib ki, ilk mərhələdə Goranboy, Tovuz, Ağcabədi, Beyləqan, Göygöl, Qazax rayonlarında yerləşən yataqlar hərrac qaydasında istifadəyə verilecək. Ümid edirəm ki, bu istiqamətdə şərtlər və qaydalar təsdiqlənəndən sonra bölgələrdə dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə əsaslanan rəqabət qabiliyyətli iqtisadi mühitin yaradılması üçün şəffaf bir hərracın keçirildiyini müşahidə edəcəyik".

Aynurə Pənahqızı

Aynurə

Bakıda torpağın qiyməti qalxıb

Bakıda torpaq bazarında qiymətlər artıb. Ekspertlər bildirir ki, yanvar ayında Bakıda torpaq sahələrinin qiymətində 3.5 faiz artım olub. Ötən ilde müqayisədə isə 10.76 faiz azalma müşahidə edilib.

Mövzu ilə bağlı "Şərq"ə açıqlama veren iqtisadçı-ekspert Rauf Qarayev qeyd edib ki, əvvəller torpağın mülkiyyəti ilə evin mülkiyyətçisi fərqli-fərqli xüsusiyyətə malik idi: "Misal üçün, deyək ki, siz müəyyən bir torpaq üzərində ev tikdirmək istəyirsiniz. Bu halda Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reystri Xidmətindən onun mülkiyyətinə dair sənəd alınmalıdır. Daha sonra o torpağın yararlı olub-olmaması ilə bağlı qiymətləndirmə aparılırdı. Əgər yararlı deyildi, o halda həmin torpağın üzərində ev tikmək olardı. Tikdirilən ev

Yeni əkinə yararlı olmayan kənd təsərrüfatı torpaqları üçün artıq bələdiyyə qeydiyyatı mövcuddur. Bundan sonra artıq torpağın kadastr xidməti, yəni onun həqiqətən də məhsuldar və ya əkinə yararlı olub-olmadığını yoxlayır. Ola bilər ki, bələdiyyə torpağı əkinə yararlı olduğu halda, onu yararsız kimi qeyd edib. Artıq gələcəkdə bu problem olmasın deyə xidmət indi bunu yerində yoxlayır".

R.Qarayev qeyd edib ki, elə hallar olur ki, bələdiyyə vətəndaşa torpağı saxta sənədlə satır: "Neticədə vətəndaş verdiyi pulu ala bilmir. Məsələ məhkəməyə qədər gedib çıxır. Bu baxımdan vətəndaşlar diqqətli olmalıdır. Bu gün torpaqla bağlı proses reyestr xidmətinə gelib çatıldıqdan sonra ona dair bir çıxarış verilir. Orada evin kvadrati, torpağın sotu qeyd olunur.

Rauf Qarayev: "Torpağın qiymətinin qalxması cüzi şəkildə əmlak bazarına təsir edə bilər"

Üçün dövlət qeydiyyatından ayrı sənəd alınmalıdır. Bu baxımdan da artıq gələcəkdə torpağı ayrı, evi ayrı və ya birlikdə satmaq mümkün olur. Amma indi torpağı bələdiyyədən alırlar.

Neticədə vətəndaş artıq evi torpaqla birge satır. Burada torpağın baha olması önemli deyil, əsas yerləşmə məntəqəsi və sahəsi rol oynayır. Vergi Məcəlləsinin 203.1. maddəsinə əsasən torpaq vergisi torpaq mülkiyyətçilərinin və ya istifadəçilərinin təsərrüfat fealiyyətinin nəticələrindən asılı olma-yaraq torpaq sahəsinə görə hər il sabit tədiyə şəkildə hesablanır. Qanuna əsasən, kənd təsərrüfatı torpaqları üzrə torpaq vergisinin dərəcəsi torpaq sahəsinin hər 100 kvadratmetrinə görə 2 manat müəyyən edilir. Təyinat üzrə istifadə edilən və ya təyinat üzrə istifadə edilən məmkün olmayan kənd təsərrüfatı torpaqları müvafiq icra həkimiyəti orqanı tərəfindən teddiq edilən qayda və meyarlar əsasında müəyyən edilir. Bakı şəhərində sənaye, tikinti, nəqliyyat, rabitə, ticarət-meişət xidməti və digər xüsusi təyinatlı torpaqlar (mənatla) 10000 m²-dək olduqda və 10000 m²-dən yuxarı olan hissə üçün qiymətlər digər regionlardan fərqlidir. Bu baxımdan torpağın qiymətinin qalxması cüzi şəkildə əmlak bazarına təsir edə bilər. O da alqı-satqı zamanı ödənilən rüsumlar çərçivəsində mümkündür".

Aynurə Pənahqızı

Qənnadı məhsullar təhlükəli yaqlarla hazırlanır

"İstehsalçılar məsuliyyətə cəlb olunub, cəzalandırılmalıdır"

Azərbaycan Respublikasının Qida Təhlükəsizliyi Agentliyinin əməkdaşları tərəfindən Şəki şəhəri, S.Rəhman küçəsində yerləşən un məmulatlarının satışı ilə məşğul olan obyektlərde yoxlama keçirilib.

Keçirilən yoxlama zamanı istifadə olunan bitki yağıının keyfiyyəti ilə bağlı araşdırma aparılıb. Bu zaman baxış keçirilmiş 6 obyektdən 3-də istifadə olunan yağıların dəfələrlə istifade olunduğu, keyfiyyətinin normalara cavab vermediyi aşkar olunduğundan yerindəcə məhv edilib, qanunvericiliyə uyğun olaraq tedbirler görülüb. Eyni zamanda sahibkarlara qanunvericiliyin tələbləri izah edilib. **Qida təhlükəsizliyi üzrə ekspert Elsevər Fərzəliyev deyir ki, belə hallara yol verən müəssisələrə istənilən bölgədə rast gəlmək olar:** "Qənnadı məmulatlarının hazırlanmasında istifadə edilən yağıların əksəriyyəti qidalanmaya yararlı deyil. Bunlar trans yaqlar qrupuna aiddir. Tekcə Şəki şəhərində deyil, ölkənin müxtəlif ərazilərində belə yaqlar istifadə edilən müəssisələr var. Ən çox fri, yaxud çipsi hazırlanarkən trans yaqlardan istifadə olunur. Həmin yaqlardan uzunmüddətli istifadə etmək orqanizmde müəyyən fəsadlara səbəb olur". Ekspert qeyd edir ki, bu işi görən adamlar mütləq şəkildə məsuliyyətə cəlb olunmalıdır: "Burda əsas amil olan vicdan məsələsidir. Həmin işi görən insan vicdanını qarşısına qoyub hərəket etməlidir. Çünkü sözügedən məsələ yolverilməz və arzuolunmazdır. Bu zaman tekcə müəssisənin bağlanması yüngül cəza olar. Onlar vətəndaşların sağlamlığına zərər vuran, mənfi təsir edən halları həyata keçirib məhsul istehsal edirlərse qarşısını almaq mütləkdir. Düşünürəm ki, istehsalçılar məsuliyyətə cəlb olunub, cəzalandırılmalıdır".

Aytac Ali

Onlayn təhsili artıq vərdişə çevirməliyik

"Artıq bir ilə yaxındır ki, Azərbaycanda təhsil sistemi tamamilə onlayn qaydaya keçib. Nəzərə alsaq ki, biz 2020-ci ildə buna hazır deyildik. Ona görə də 2019/2020-ci illər tədris ili başa çatanda biz məktəbdaxili və ali təhsil müəssisələrinə qiyətləndirmədə güzəştlərin labüb olduğunu bildik. Amma bundan sonra heç bir güzəş olmayıacaq".

Bu sözləri "Şərq"ə açıqlamasında təhsil eksperti Kamran Əsədov deyib. O vurğulayıb ki, ölkəmizdə 2020/2021-ci tədris ili tamamilə onlayn qaydada başlayıb: "Məlumdur ki, ölkəmizdə iştirət təhsilin təşkili, iştirət tədrisinə həyata keçirilməsi, iştirətə de qiyətləndirmə onlayn qaydadadır. Bu o deməkdir ki, 2020-ci illə müqayisədə biz artıq bu formatda yaşamaya, işləməyə, təhsil almağa və təhsil verməyi öyrəşmişik. Əminliklə söylemək olar ki, qlobal təhsilalma forması olan onlayn təhsilin inkişafının birinci mərhəlesi uğurla həyata keçib. Pandemianın bizi verdiyi mesaj bu oldu ki, biz distant - məsafədən təhsili düzgün dəyərləndirib onun inkişaf etdirilməsinə nail olmalıyıq. Biz təməslə təhsilin əhəmiyyətini azaltmayaq və ona görə də, distant təhsili də, bir-birinə alternativ və yanaşı təhsil formaları kimi tətbiq etməliyik. Düz-

Hər kəs dərslərdə cavabına və biliyinə görə qiyətləndiriləcək

dür, distant təhsilde bəzi çatışmazlıqlar var. Məsələn, hamının kompüteri və telefonu yoxdur ki, dərslərə qoşulsun. Amma etiraf edək ki, qoşulanların sayı 2020-ci illə müqayisədə bu il daha çoxdur. Ona görə də artıq onlayn təhsile biz müvəqqəti təhsil forması kimi baxmamalıyıq. Yəni bu təhsil artıq keçici təhsil forması deyil".

K.Əsədov qeyd edib ki, bundan sonrakı həyatımızda, hətta postpandemiya dövründə belə onlayn təhsil bizi təhsilalma formalarımızdan birinə

çevriləcək: "Artıq bu formatda təhsil almağa və qiyətləndirməyə hazır olmalıdır. Çünkü yeni təhsil prosesindəyik. Ona görə də dərslər onlayn qaydada keçirildiyi üçün qiyətləndirmə də belə olacaq. Artıq hər kəs dərslərdə cavabına və biliyinə görə qiyətləndiriləcək. Biz öz həyatımızda onlayn təhsili və onlayn qiyətləndirməni adı bir vərdişə çevirməliyik. Birmənalı şəkildə qeyd edim ki, biz bu prosesə artıq hazırlıq".

Aynurə Pənahqızı

"Peşə təhsilini ön plana çəkməliyik"

"Vəziyyətin necə olmasına asılı olmayaraq, onlayn formada dərslər davam etdirilməlidir"

Peşə Təhsili üzrə Dövlət Agentliyinin verdiyi məlumatə əsasən, pandemiyanın sonra peşə təhsili ilə bağlı "Teledərs"lərin efir yayımında müəyyən dəyişikliklər olsa da, onlayn olaraq müxtəlif videoplatformalarda həm Təhsil Nazirliyinin, həm də sosial şəbəkələrdə bu dərslərin yarınlanması davam edəcək.

Təhsil üzrə ekspert Nadir İsrafilov "Şərq"ə bildirib ki, əvvəller peşə təhsili sahəsinə maraq az olsa da, indi bu məsələ günümüzün en aktual mövzularındandır:

"Peşə təhsili elə bir sahədir ki, burda sadəcə nəzəri biliklər verilmir, eləcə də müxtəlif vərdiş və bacarıqlar aşılanır. Bu sebəbdən biz peşə təhsilini ön plana çəkməliyik. Həmin məsələ günümüzün aktual problemlərindəndir. Təhsil naziri son çıxışlarında da bu mövzuya toxunub ki, distant təhsil yaranmış veziyetlə bağlıdır. Biz distant təhsilə məqsəd yox, vasitə kimi baxmaliyiq. Hazırda təhsil sahəsində veziyətdən çıxış yolu kimi bütün imkanlardan istifadə olunur".

Nadir bey deyir ki, veziyətin necə olmasına asılı olmayaraq, onlayn formada dərslər davam etdirilməlidir: "Biz tam ənənəvi təhsilə keçək belə hibrid təhsil formasından istifadə edəcəyik. Bu demək deyil ki, sabah hər şey öz axarına düşərse, distant təhsildən imtina etməliyik. Distant təhsil Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində də öz əksini tapıb. Bu formatda dərslər həmişə davam etdirilməlidir ki, insanlar hər cür veziyətə hazır olsun".

Aytac Ali

Koronavirusun pişiklərdə aşkarlanması yenilik deyil

Türkiyədə insana kecmeyən, yoluxucu "pişik koronavirüsü" kimi tanınan Pişik İnfeksiyon Peritoniti (FIP) aşkarlanıb. Xəstəlik Eskişehirde küçə pişiklərində müyyən edilib.

Müalicə olunmayan sözügedən xəstəlik səbəbindən epidemiyə narahatlığı yaşanır. Heyvan sığınacaqlarında və xüsusi klinikalarda karantin

Çünki virusun heyvanlardan insana keçməsi istisna edilmir

otaqları hazırlanıb. Bu günləri bir çoxları maraqlandıran əsas suallardan biri pişiklərdə aşkarlanan yeni koronavirusun insanlara keçmə ehtimalının olub-olmamasıdır.

Suallarımıza ay-
dınılıq gətirən həkim-pulmonoloq Ramin Nəriman "Şərq"ə açıqlama-sında ilk olaraq qeyd edib ki, bugünkü güne olan təsəvvür belədir ki, koronavirus məhz heyvanlardan yaranıb. Həkim əlavə edib ki, o, mutasiya nəticəsində heyvanlardan insanlara keçib: "Əvvəlki dövrlərdə də koronavirus heyvanlarda, o cümlədən it, pişik və digər heyvanlarda da aşkarlanıb. O

baxımdan Türkiyədə koronavirusun pişiklərdə aşkarlanması elə də bir yenilik deyil. Çünkü bu, əvvellər də mövcud olub. Yəni onlarda koronavirusun aşkarlanması təəccüb doğuracaq bir hal deyil. Dediym ki, koronavirus heyvanlardan insana keçib".

Pulmonoloq vurğulayıb ki, koronavirusun doğrudan da pişiklərdən insanlara keçib-keçməməsi barədə təsdiq eləyəcək bir tədqiqat yoxdur: "Hesab edirəm ki, onun gelecekdə insanlara keçib-keçməməsini göləcək göstərəcək. Yəni hazırda buna proqnoz vermək mümkün deyil. Pişiklərdə koronavirusun aşkarlanması o demək deyil ki, yeni mutasiya yaranacaq. Elə bir hali gözləmək mümkündür".

Aynurə Pənahqızı

300 nəfərin iştirakı planlaşdırılır

Koronavirus peyvəndi 6-17 yaşlı uşaqlar arasında test ediləcək

Yeni koronavirus peyvəndi 6-17 yaşlı uşaqlar arasında test ediləcək.

"Şərq" xarici mətbuata istinadən xəber verir ki, bunun üçün ar-tıq Oksford Universitetinin "St George", "Southampton" Universiteti və "Bristol" uşaq xəstəxanasında aparılacaq klinik si-naq üçün könüllü qeydlərinə başlanılib. "Covid-19"-un peyvənd sinəğində 300 uşaqın iştirakı planlaşdırılır. Onlardan 240-a "Covid-19", 60-na isə meningit peyvəndinin vurulması nəzərdə tutulub. Təcrübədə "Oxford-AstraZeneca" peyvəndindən istifadə edilecek.

Qeyd edək ki, bundan öncə Almaniyanın "BioNTech", ABŞ-in "Pfizer" peyvənlərinin 12-17 yaşlı uşaqlar arasında sinəqdan keçiriləcəyini açıqlamışdır.

Aynurə

Mutasiyalar dünyani sovub-sovuracaq

Professor bədbin proqnoz verib

Koronavirusun yeni "Britaniya şammi"nın bütün dünyaya yayılacağı iddia edilir.

Medicina.az xəbər verir ki, professor Sharon Peacock BBC-yə verdiyi açıqlamada bu mutasiyanın 50-dən çox ölkədə aşkarlandığını və böyük ehtimal bütün dünyani "dağıdacağını" bildirib: "Yalnız virusun öldürəcək xüsusiyyətini aradan qaldırmaqla rahat ola bilərik. Amma buna baxmayaq gələcəye baxdıqda yene də qorxmaliyiq. Mənə, 10 il sonra hələ də narahat olacaq".

Professor hemçinin qeyd edib ki, B117 olaraq tanınan mutasiya 70 faiz daha sürətlə yayılır. 60 yaşdan yuxarı insanlarda isə 30-40 faiz daha ölümüçü xüsusiyyətə malikdir.

"Kənddən Şəhərə" yarmarkaları yenidən təşkil olunacaq

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin tabeliyindəki "Aqrar Tədarük və Tec-hizat" ASC tərəfindən 19-21 fevral tarixlərində Bakı və Abşeron ərazisində üç fərqli nöqtədə "Kənddən Şəhərə" həftəsonu yarmarkaları təşkil olunacaq. Bu barədə "Şərq"ə Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən məlumat verilib.

Yarmarkalarda birbaşa fermerlər tərəfindən təbii kənd və qida məhsullarının satışı həyata keçiriləcək

Yarmarkalarda birbaşa fermerlər tərəfindən təbii kənd və qida məhsullarının münasib qiymətlərlə satışı həyata keçiriləcək.

Yarmarkanın təşkilində əsas məqsəd fermerlər üçün alternativ satış kanalı yaratmaq və şəhər sakinlərinin kənd təsərrüfatı məhsullarına olan tələbatını daha dəngün təmin etməkdir.

Qeyd edək ki, yarmarka karantin rejiminin tələblərinə tamamilə əməl olunmaqla keçiriləcək. Yarmakada əvvəlcədən qeydiyyatdan və tibbi müayinədən keçən fermerlər iştirak edəcəklər. Onlar ödənişsiz şəkildə piştəxta, tərəzi və digər avadanlıqlarla yanaşı, tibbi ləvazimatlarla (tibbi maska,

dezinfeksiyaedici maddələr, el-cək və.) da təmin olunacaqlar. Yarmaka ərazisində mütəmadi olaraq dezinfeksiya tədbirləri aparılacaq, yarmakaya daxil olan vətəndaşların temperaturları ölçüləcək və ziyarətçilərin sosial məsafəni qorumasına ciddi nəzərət olunacaq.

"Kənddən şəhərə" həftəsonu yarmarkası aşağıdakı ünvanlarda fəaliyyət göstərəcək:

- Nərimanov rayonu, Fətəli xan Xoyski küçəsi, 5 ("Gənclik" metrostansiyasının çıxışı)
- Binəqədi rayonu, Süleyman Sani Axundov, 5B ("İnqilab" kinoteatrının yanı)
- Xirdalan şəhəri, Heydər Əliyev prospekti, 41A

İlk dəfə yaşındı

Dəvələrin onlayn satışı baş tutub

(Əvvəli səh: 16-da)

Mərkəzi Avstraliyada ən az 300 000 vəhşi dəvə olduğu təxmin edilir.

Dəvələr çox vaxt su qılıqlı səbəbi ilə heyvanlıq ilə rəqabət edirlər. Minlərlə dəvə fermerlər tərəfindən öldürülüb.

Qərbi Avstraliya da daxil olmaqla, bu heyvanlar dövlət tərəfindən kənd təsərrüfatı zərərvericiləri elan edilib. Vəhşi sürülər bundan əlavə təcrid olunmuş yerli icmaların sağlamlığına da təhlükə hesab olunur.

Heyvanlar 19-cu əsrin ortalarında Cənubi Asiya və başqa yerlərdən Avstraliyaya gətirilib. Bunlardan müstəmlekə Avstraliyasında nəqliyyat kimi istifadə edilirdi. Ancaq motorlu nəqliyyat vasitələri onları sıxışdırıldıqda dəvələrin bir çoxu vəhşi təbiətə buraxılmış ya qaçımlışlar.(bbc)

Diger canlılar kimi dəvələr de Avstraliyanın sərt şəraitinə uyğunlaşa bilib.

Avstraliya pişiklər, tülküller, donuzlar və qamış qurbağaları da daxil olmaqla, idarəolunmaz vəhşi zərərverici heyvanların idxlənə dair uzun və fəlakətli bir tarixə malikdir.

"Nar" Naxçıvanda şəbəkəni genişləndirməyə davam edir

Ölkənin bütün regionlarını keyfiyyətli şəbəkə ilə təmin etməyi hədəfleyən "Nar" Naxçıvan Muxtar Respublikasında da baza stansiyalarının sayını artırmağa davam edir.

Son iki ayda aparılan şəbəkə təkmilləşdirilmə işləri neticəsində Muxtar Respublikada 13 yeni baza stansiyası fəaliyyətə başlayıb.

Yeni 3G baza stansiyaları Şahbuz, Şərur, Ordubad, Culfa və Kəngərlı rayonlarının mərkəzdən kənar kəndlərini yüksək keyfiyyətli şəbəkə ilə təmin edir. Ümumilikdə "Nar" şəbəkəsi NMR-da 158 baza stansiyası ilə əhalinin 99,6%, ərazinin 98,5%-ni əhatə edir.

Regionlarda yüksək sürətli internetə çıxışlı daha əlçatan edən "Nar" bundan sonra da şəbəkə təkmilləşdirilmə işlərinə davam edəcək. "Nar" şəbəkəsinin əhatə dairəsi ilə daha ətraflı burada tanış ola bilərsiniz.

Elan

Azərbaycan Respublikası Müdafiə Nazirliyi tərəfindən Abdullayev Ramazan Abbas oğlunun adına verilmiş xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Dəstənin lideri tutuldu

Saxta peyvənddən 3 milyon dollar qazanıb

Çində saxta koronavirus peyvəndi istehsal edən dəstə üzvü həbs edilib.

"Şərq" xarici metbuata istinadən xəber verir ki, mineral su ve fizioloji məhluldan 58 min saxta koronavirus peyvəndi istehsal edən dəstənin lideri Konqun tutulub. Onun saxta peyvənddən 3 milyon dollar qazandığı bildirilib. Həmin saxta peyvəndlərin orijinal qablaşdırılmaya tam uyğun şəkildə qablaşdırıldıq qeyd olunub. Söyüdən saxta qarışqların bir qisminin ölkə daxilində kənd həkimlərinə və xəstəxanalara göndərildiyi vurğulanıb. Xaricə qaçaq yolla getirilən peyvəndlərin isə hansı ölkələrə göndərildiyi hələlik müyyəyenləşdirilməyib.

Qeyd edək ki, 2020-ci ilin son günlərindən bugündək Çində saxta peyvənd istehsalı ilə bağlı 70 nəfər həbs olunub. 1,4 milyard əhalisi olan Çində bu günə qədər 40 milyon insan peyvənd olunub.

Aynurə

Yeni sevgilisi də yanındadır

Ürək əməliyyatından sonra belə görüntüləndi

Bir müddət əvel üreyindən əməliyyat olunan Hollivud ulduzu Arnold Şvartseneqqər əvvəlki səhhətinə qovuşub.

Axşam.az xarici KİV-ə istinadən bildirir ki, 73 yaşlı aktyor Los-Ancelesin "Venice Beach" ərazisində velosiped sürərən görüntülənib. Şvartseneqqərin yanında yeni sevgilisi də olub.

Əməliyyatdan yeni çıxan aktyorun velosipedi sürətlə idarə etməsi hər kəsi təcəccübəldirib.

Meksika gözəlinə 50 il iş verilə bilər

Romero insan oğurlوغuna görə saxlanılıb

Meksika gözəli Laura Mojica Romero polis tərəfindən saxlanılıb.

Qafqazinfo xəber verir ki, o, insan oğurluğu ilə məşğul olan müteşəkkil dəstəyə üzv olmaqdə ittihəm edilir.

25 yaşlı model haqqındaki iddialar doğru olduğu təqdirdə 50 ilədək həbs oluna bilər. Meksika Baş Prokurorluğunun məlumatına görə, o, sözügedən dəstəyə üzv səkkiz nəfərdən biridir. Bildirilib ki, Romero iki aydır ki, həbs həyatı yaşıyır.

Serialdan aylıq 240 min qazanır

Türkiyeli aktrisa Hande Erçel bu il aldığı məvaciblərlə gündəmdə olmağa davam edir.

Axşam.az xəber verir ki, geyim markasının siması olan aktrisa reklamdan 1,5 milyon TL (təxminən 366 min 300 manat), diş məcunu reklamından isə 2 milyon TL (təxminən 488 min 400 manat) qazanıb.

H. Erçel baş rolunu canlandırdığı "Sen çal kapımı" serialından isə aylıq 240 min TL (təxminən 58 min 608 manat) qazanıb.

Dronu 5 metr yüksəklikdə qapdı

Kanqal itlərinin ətrafında quş belə uç'a bilməz

Kanqal iti 5 metr yüksəklikdə olan dronu qapıb.

"Şərq" Türkiyə mediasına istinadən xəber verir ki, hadisə Tunceli vilayətində baş verib. Kanqal it ərazidə çəkiliş aparan media nümayəndələrinin dronuna qəfil dən hücum edib. Bu zaman itin görüntüləri anbaan kameralaya düşüb. Bu görüntülər ictimaiyyətdə böyük marağa səbəb olub.

Hadisəni analiz edən gənc kinoloq Orhan Yalçınka bildirib ki, kanqal iti bu hücumu instinkтив olaraq edib. O qeyd edib ki, ola bilsin it dronu quzulara hücum edən bir yırtıcı quş zənn edib: "Məsələn, onun şahin və ya qartal olduğunu güman etmiş ola bilər. Çünkü onlar kim sürüyə yaxınlaşırsa, bunu bir təhdid olaraq qəbul edir. Yalnız aile üzvlərindən başqa digərlərini qəbul etmirlər. Onlar istər-istəməz sürüünü təhdidlərdən qoruyurlar. İdman quruluşuna sahib olan bu itlərin əsas özəlliyi daha yüksəklərə tullanmasıdır. Itlər yaxınlaşmaqda olan təhlükəni dəf etmek üçün bütün güclərini göstərməyə hazırlırlar. Qeyd edim ki, hazırda qoyunların bala getirmə zamanıdır. Büyük qartalların həmin quzuları tutmaması üçün kanqallar bu ərefedə belə səyər göstərirlər. Onlar sürüünü yalnız canavarlara qarşı deyil, bütün yırtıcı canlılara qarşı qoruyurlar və bunu da instinkтив olaraq edirlər. Kanqal köpəyinin ideal çəkisi 55-60 kilo, dişiləri isə 45-50 kilo arasında olmalıdır. Amma onların çəkilerinin ağır və yüngül olmasının heç bir önemi yoxdur. Ən əsası atletik bacarıqları olmalıdır".

Aynurə

İlk dəfə yaşandı

Dəvələrin onlayn satışı baş tutub

Vəhşi dəvələr ilk dəfə Avstraliyanın aparıcı onlayn heyvandarlıq hərracında satılıb.

Avstraliya dünyanın ən böyük vəhşi dəvə sürüsüne malikdir. Avstraliyanın hərrac satıcıları 93 ərəb dəvəsinin onlayn satışını həyata keçirəcəyinə əmin deyildilər, lakin onların hər biri 230 dollara satılıb.

Dəvələrin çoxu təsərrüfatlarda tikanlı alaq otlarını nəzarətdə saxlamaq üçün alınıb. Onlara yerli et satıcıları tərəfindən de maraq göstərilib. Qvinnsländin ucqar bir bölgəsinə toplaşan heyvanlar vertolyotlarla daşınilıb. Satış agenti Skott Teylorun dediyinə görə, vəhşi dəvələrin tutulmasına iki gün sərf olunur.

"İki gün ərzində toplandılar. Bəli, sadəcə kollardan çıxıb həyətlərə gəldilər və eśir düşdükdən sonra vəhşi bir heyvan olduları halda ne qədər tez yerleşdikləri təcəccüblü idi" deyə, Teylor bildirib.

Mal-qara, qoyun və keçi ticarəti aparan onlayn xidməti AuctionsPlus-da demek olar ki, 100 heyvan satılıb.

(Davamı səh: 15-də)

Meqan Foksun qanını boynunda daşıyır

Qan Kelli qeyri-adi addımı ilə diqqət çəkib

Aktrisa və model Meqan Foksun yenisi sevgilisi Qan Kelli qeyri-adi addımı ilə diqqət çəkib.

Axşam.az xarici KİV-ə istinadən xəber verir ki, aktrisanın repçi sevgilisi onun qan damcısını şüşədən olan klonunda daşıyır.

O, həmin boyunbağının fotosunu sosial media hesabında paylaşdıb.

Qeyd edək ki, Meqanla Kelli ötən ilin iyulunda tanış olublar.